## ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

#### ТРЕТЯ СЕСІЯ

# БЮЛЕТЕНЬ №20

Стенограма пленарного засідання **20 травня 2020 року** 

# ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ ІХ СКЛИКАННЯ

ТРЕТЯ СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №20

Стенограма пленарного засідання 20 травня 2020 року

Редакційне управління Головного управління документального забезпечення Апарату Верховної Ради України

# **3MICT**

# Засідання двадцяте (Середа,20 травня 2020 року)

Виступ заступника Голови Верховної Ради України	
Кондратюк О.К. щодо самоізоляції народних депутатів	
України фракції «Батьківщина» через коронавірусну	
хворобу	6
Заява депутатської групи «За майбутнє»	7
Оголошення, заяви, повідомлення, пропозиції народних депутатів України	8
Прийняття Постанови «Про внесення змін до порядку денного третьої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання»	18
Прийняття рішення про направлення на повторне перше читання проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Службу безпеки України» щодо удосконалення організаційно-правових засад діяльності Служби безпеки України»	19
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо особливої процедури розгляду законопроектів у другому читанні»	25
Відхилення Закону «Про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо удосконалення пенсійного забезпечення»	27
Заяви депутатських фракцій і груп:	
«Слуга народу» і «Довіра»	29
«Голос» і «Європейська солідарність»	30

Прийняття рішення про направлення на повторне	
перше читання проекту Закону «Про внесення змін	
до деяких законодавчих актів щодо забезпечення	
права працівників державних і комунальних	
сільськогосподарських підприємств, установ,	
організацій на одержання земельної частки (паю)»	30
Ратифікація Конвенції Ради Європи про доступ	
до офіційних документів	33
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону	
«Про внесення змін до Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку	
та управління активами, одержаними від корупційних	
та інших злочинів»	36
Відхилення проекту Закону «Про Установу бізнес-омбудсмена»	41
Прийняття Постанови «Про внесення змін до календарного	
плану проведення третьої сесії Верховної Ради України	
дев'ятого скликання»	42
Прийняття рішення про направлення на повторне друге	
читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких	
законодавчих актів України щодо запобігання надмірному	
тиску на суб'єктів господарювання заходів державного	
нагляду (контролю) за додержанням законодавства	
про працю та зайнятість населення»	48
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів:	
«Про внесення змін до деяких законів України	
щодо визначення підслідності кримінальних правопорушень,	,
досудове розслідування яких здійснюють слідчі органів	
Державного бюро розслідувань»	49
«Про внесення змін до деяких законів України	
щодо врегулювання окремих питань у сфері надання	
житлово-комунальних послуг»	55

«Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства щодо заходів, спрямованих на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії»

...59

Результати поіменної реєстрації

Результати поіменного голосування

#### ЗАСІДАННЯ ДВАДЦЯТЕ

Зал засідань Верховної Ради України 20 травня 2020 року, 10 година

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Доброго ранку, шановні колеги! Будь ласка, приготуйтеся до реєстрації. Будь ласка, надягніть маски. Давайте не порушувати діючих норм. Дякую, Сергію Володимировичу. На жаль, поки що в державі діє карантин, і маска є однією із складових цього явища. Тому прошу дотримуватися правил.

Шановні колеги, прошу приготуватися до реєстрації.

Ганно Василівно, у вас маски немає? A,  $\epsilon$ . Дякую.

Шановні колеги, готові реєструватися? Прошу реєструватися.

У сесійному залі зареєструвалися 287 народних депутатів України. Ранкове пленарне засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Шановні колеги, по всій державі діє норма — штрафування людини за неодягання маски. Є пропозиція, якщо ви не одягаєте маски, формуємо... О, бачу, гроші швидко діють на народних депутатів. Якщо хтось не хоче одягати маски, вирахуємо 17 тисяч із заробітної плати і перерахуємо у фонд допомоги лікарям (Оплески). Нормальна пропозиція? Дякую.

Шановні колеги, сьогодні в нас  $\epsilon$  іменинник — Олександр Сергійович Сухов. Я вас вітаю і бажаю здоров'я, успіхів і ще раз здоров'я! (Оплески).

А зараз слово для виступу надається заступнику Голови Верховної Ради України Олені Костянтинівні Кондратюк.

**КОНДРАТЮК О.К.**, заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, Дмитре Олександровичу. Шановні колеги, прошу подивитися на мене. Дякую.

Ви бачите, що сьогодні в залі немає однієї із фракцій, я сказала б, відповідальної фракції «Батьківщина». На жаль, один із наших колег, а саме Олег Мейдич, захворів, у нього підтверджений коронавірус, і ми як депутати відповідальної фракції пішли всі на самоізоляцію. Допоки не буде проведено кожному депутату нашої фракції тестування і не буде підтверджено, що він здоровий, ми не повернемося до цього залу (Оплески). Насправді, це відповідальне лідерство, абсолютно вірно.

Якщо хтось думає, що коронавірує десь далеко від нас, і тут буває смішно комусь, то я хочу вам нагадати, що в США від коронавірусу померло вже понад 90 тисяч осіб, у Великобританії — 34 тисячі, в Італії — 32 тисячі, у Франції —

28 тисяч. У всіх цих країнах поступовому виходу з карантину і перезапуску економіки служить масове тестування на коронавірус та антитіла до нього. Натомість у нас, складається таке враження, що в уряду і МОЗу відсутня стратегія масового тестування українців. Станом на 19 травня ми на 104 місці у світі. У нас робиться лише 5483 тести на 1 мільйон громадян, а в сусідній Польщі — 16 тисяч 800, у Франції — 21 тисяча, в Іспанії — 65 тисяч.

Вкрай незрозумілою  $\epsilon$  ситуація з виробництвом ПЛР-тестів в Україні. Хочу звернути особливу увагу на те, що напередодні Центр громадського здоров'я МОЗ України офіційно забракував 600 тисяч тестів на коронавірус однієї із приватних фірм, які були закуплені в рамках державних заходів та відправлені в регіони для тестування населення. Мені та групі небайдужих однодумців вартувало значних зусиль відстоювання фінансування Інституту молекулярної біології та генетики НАН України від секвестру бюджету. І ось замість того, щоб замовити ці тести в Інституті молекулярної біології та генетики НАН України, владою чомусь підписуються контракти з приватною фірмою зі статутним капіталом в 1000 гривень. За які кошти фінансується закупівля цих тестів? Чому без попередньої експертної закупки було передано 600 тисяч тестів? Хто за це повинен відповідати?

Переконана, що народні депутати також хочуть почути і реальну інформацію про стан виплат обраних і обіцяних медикам 300 відсотків надбавок. Чому 14 областей виплатили таку надбавку, а решта — ні? Із багатьох регіонів приходить зворотна відповідь, що формально субвенції виділені, а гроші так і не надійшли. Я вимагаю від міністра охорони здоров'я Михайла Степанова, який був запрошений на «годину запитань до Уряду», надати повну інформацію про закупівлі та фінансування виробництва тестових систем на коронавірує та антитіла до нього. Думаю, що це...

## ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, надійшла заява від двох фракцій з вимогою про оголошення перерви, яку вони готові замінити виступом.

Слово надається Тарасу Івановичу Батенку.

**БАТЕНКО Т.І.**, член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Дякую. Шановний Дмитре Олександровичу! Шановні друзі! Шановні колеги! Склалася ситуація, яка не дозволяє нам мовчати в єдиному органі законодавчої влади в країні, яка сколихнула українське суспільство, парламент, міжнародне співтовариство щодо віри в чесні вибори, чесний парламентаризм, чесний патріотизм, демократію тощо. Я кажу про плівки, які учора були оприлюднені нашими колегами у стінах парламенту, так звані умовні плівки Порошенка, з яких ми дізналися про глибину зовнішньої залежності України, фактично

зовнішнє управління, про яке ми говоримо останні роки, в усьому своєму цинізмі, як ми чуємо з останніх оприлюднених плівок, яке проявилося в останні роки за часів попереднього Президента.

Ми хочемо дізнатися, в чому полягали зобов'язання Президента України Порошенка перед високопосадовцями Сполучених Штатів Америки, які він брав на себе, на що був потрачений 1 мільярд доларів траншу, як екс-президент України впливав на парламент під час голосування за відставку і призначення політично вмотивованого Генерального прокурора України, звільнення уряду Яценюка і призначення нового уряду. І всі ці кадрові рішення прикривалися необхідністю проводити невідкладні реформи, які нав'язувалися українському суспільству, на які списувалися десятки мільярдів гривень. Медична, правоохоронна, судова реформи. Яких ще реформ не вистачало українському суспільству? Як ці реформи в кінцевому рахунку відчуло все суспільство? Яка була ціна інтриг президентського оточення Порошенка для України, якщо з плівок ми чуємо про хизування щодо голосування за стовідсоткові тарифи на житловокомунальні послуги, незважаючи на те, що МВФ очікував лише 75 відсотків? Це фактично визнання відсутності в країні парламентської коаліції і свідчення політичної корупції, яка мала місце у фінансуванні політичних партій, зокрема, як виявилося, партії «Самопоміч».

Ми неодноразово говорили про зовнішнє управління, яке, на жаль, на сьогодні не зменшується. Лише зараз ми починаємо розуміти, що фактично в попередні роки Україна втратила частину свого політичного суверенітету, на догоду політичним амбіціям і виконанню кадрових прохань Президент впливав на рішення парламенту, тиснув на депутатів, і ми маємо всі ознаки злочину та державної зради.

Депутатська група «За майбутнє» звертається до Голови Верховної Ради України і до всього депутатського корпусу з вимогою невідкладно створити тимчасову слідчу комісію, де не було б політичних договорняків. Це важливо для майбутнього України, для майбутнього демократії і для майбутніх поколінь.

Слава Україні!

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Відповідно до статті 25 Регламенту в середу ми маємо 30 хвилин на виступи народних депутатів з внесенням пропозицій, заяв та повідомлень. Прошу народних депутатів записатися на виступи.

Требушкін Руслан Валерійович.

**ТРЕБУШКІН Р.В.**, член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (одномандатний виборчий округ № 50, Донецька область, політична партія «Опозиційний блок»). Шановні народні депутати! Шановний український народе! У місті Покровську на державному підприємстві — шахті «Краснолиманська» склалася дуже складна ситуація. Шахтарі близько півроку не отримують заробітної плати в повному обсязі.

Я прошу Президента особисто втрутитися в цю ситуацію, щоб це питання було вирішено найближчим часом.

Дякую.

## ГОЛОВУЮЧИЙ. Рудик Кіра Олександрівна.

**РУДИК К.О.**, перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Костенку.

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Костенко.

**КОСТЕНКО Р.В.**, секретар Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Сьогодні ставитиметься на голосування пропозиція про внесення змін до порядку денного. Фракція «Голос» не підтримуватиме це, тому що там є законопроект про подвійне громадянство. Ми готові окремо розглядати безпекові питання, які зараз дуже важливі для нашої країни, зокрема нову редакцію Закону «Про Службу безпеки України». Ця реформа назріла дуже давно. Головні причини реформування Служби безпеки України полягають у низькій ефективності її роботи, ураженні значної частини складу корупцією, наявності ряду невластивих функцій, які у сукупності з роздутим штатом призводять до розпорошення ресурсів, яких у нас і так обмаль.

Також не існує ефективного парламентського і цивільного контролю. Загалом за структурою ми маємо швидше уламок КДБ — правоохоронного монстру, ніж сучасну сильну спецслужбу. Я офіцер СБУ, представляю ту частину співробітників, які прагнуть дієвих змін, прагнуть мати змогу запобігти загрозам державній безпеці, а не обслуговувати інтереси корупціонерів і сприяти їм у політичних війнах.

Однак запропонованим законопроектом згадані проблеми не розв'язуються, він спрямований на закріплення статус-кво. Навіть більше, служба отримує додаткові повноваження, не несучи при цьому жодної відповідальності за їх виконання. Служба безпеки України одержить право розслідувати будь-які злочини за погодженням з Генеральним прокурором. Також їй надається право вести розвідувальну діяльність, її непомірно великий штат маскується на підвідомчих підприємствах і в організаціях, а демілітаризація відкладається до завершення російської агресії проти України. СБУ знову дублюватиме повноваження ряду правоохоронних органів, а декларації її керівників залишаються засекреченими. Такий стан справ неприпустимий.

У цьому залі практично кожна політична сила декларувала одне із передвиборчих завдань – реформування СБУ. Настав час виконати обіцянки

і робити реальні зміни, а не маскувати і замилювати очі. Тому я прошу підтримати рекомендації ГНЕУ і профільного комітету та направити цей законопроект на повторне перше читання для усунення всіх недоліків.

Дякую за увагу.

### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Володимирович Шахов.

**ШАХОВ С.В.**, голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець). Луганщина, депутатська група «Довіра». Шановні колеги! Я перший здав кров на антитіла, а позавчора здав кров на плазму і став донором. Усе це я зробив в приватній компанії. Питання: чому сьогодні державні компанії не працюють, а лише залякують людей коронавірусом? Де статистика, скільки людей померло від раку? Де статистика, скільки людей померло від раку? Сьогодні людина ламає руку — це коронавірус, ламає ногу — також коронавірус. Чому залякують людей?

Шановні колеги, я неодноразово з цієї трибуни заявляв, що потрібна державна програма, за якої могли б створюватися банки крові, як це є в Швейцарії, Франції, у всіх цивілізованих державах світу. Чому сьогодні лякають лише карантином? Який вихід з цього? Треба перевірити кожну людину. Мені телефонують, пишуть в «лічку» у Facebook, запитують: як перевірити кров на антитіла?

Чому сьогодні головний лікар держави не заявляє, в якому державному закладі можна пройти тест на антитіла, виявитися здоровою людиною, яка може нормально жити, наповнювати бюджет нашої держави? Чому сьогодні МОЗ закуповує іноземні тести? Наприклад, Сергій Вельможний вісім разів здавав тест, який був негативний, а симптоми були такі самі, як у мене, коли я хворів на коронавірус. Чому сьогодні ми чуємо, що тест коштує 8 доларів, 37 євро? Скільки треба вивезти з держави мільярдів, щоб зрозуміти, що треба не руйнувати, а будувати? Хто ще з держави дремене з валізами грошей?

Позиція депутатської групи «Довіра» — МОЗу негайно включитися в державну програму, зробити тестування кожної людини в державі, в районі, області, місті на виявлення антитіл у крові. Хочу заявити, що в цьому залі не менше 100 людей перехворіли на коронавірує ще в грудні, січні, лютому, березні. Сьогодні лабораторії «Біофарм» не вистачає 500 донорів на плазму, з якої можна зробити українські ліки. Ми були п'ятою державою світу, в якій зробили тести на виявлення антитіл. Сьогодні геніальні вчені роблять ліки від коронавірусу, тому треба пройти тест на антитіла кожному з нас. Ми можемо навіть медсестру привести сюди, до залу, щоб ми могли зробити тест, здати кров як донори, щоб наші вчені могли виявити реальні українські ліки.

Дякую. Сергій Шахов, Луганщина, депутатська група «Довіра».

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Сергію Володимировичу, те, що здали кров, добре, але маска... Бо 17 тисяч вже мінус, як домовлялися.

Микола Леонідович Княжицький.

**КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л.**, член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Гончаренку.

## ГОЛОВУЮЧИЙ. Гончаренко.

**ГОНЧАРЕНКО О.О.**, член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). «Європейська солідарність». Ми тут чуємо про ТСК, тому з цього й хочу почати. Ви знаєте, «Європейська солідарність» за створення ТСК, яка має розслідувати, хто реалізовує російський сценарій із втягування України у внутрішньополітичну американську боротьбу. Ми за створення ТСК щодо справи Шеремета, яку ви блокуєте вже багато тижнів. Ми за створення ТСК щодо групи «Бєня і його друзі», яка прикриває шалену крадіжку з «Приватбанку». Давайте нарешті створювати ТСК!

А тепер до головного. Рівно рік тому, стоячи на цій трибуні, Володимир Зеленський приніс присягу українському народові. Він обіцяв захищати нашу країну, добробут наших громадян. А що виявилося? Знаєте, результати такі, що цю річницю правильніше назвати «роковинами». Подивіться, що відбулося насправді. Нам обіцяли кінець епохи кумівства, натомість за цей рік 30 кварталівців — друзі, брати, сусіди — отримали найвищі посади в державі. Нам обіцяли кінець епохи бідності, натомість країна стрімко котиться в прірву бідності і починається епоха жебрацтва. Нам обіцяли кінець епохи брехні, а набрехали вчителям про зарплати — 4 тисячі доларів, про 300 відсотків доплати лікарям, привели до Верховної Ради ґвалтівників і кнопкодавів. Нам багато чого обіцяли, але, на жаль, набрехали.

Сьогодні у найближчі хвилини у Маріїнському палаці розпочнеться пресконференція Зеленського, присвячена «роковинам» його президентства. Так ось я вам хочу сказати, що на цю прес-конференцію не акредитували такі українські ЗМІ, як «Радіо Свобода», «5 канал», «Український тиждень», «Главком», «Букви» та інші, зате акредитували «Шарий.net». Що це за така «шепарація» ЗМІ відбувається на наших очах? Через те, що багато журналістів сьогодні не потраплять на цю прес-конференцію, вони попросили мене поставити запитання Зеленському. Але знаєте, хто автор їхніх запитань? Сам Володимир Зеленський. Рівно рік тому на стадіоні він поставив запитання п'ятому Президенту України Порошенку, і я дуже хотів би, щоб сьогодні сам Зеленський відповів на власні запитання. Я їх зачитаю.

Отже, як так вийшло, що Україна — практично, найбідніша держава при багатому Президентові, який має віллу в Італії, літає чартерами на відпочинок? Чому Софію Федину і Марусю Звіробій знайшли за чотири години, а паліїв військових складів не можуть знайти кілька років? Чому ніхто не сидить за Іловайськ і Дебальцеве? Чому через шість років ми так і не знаємо імен убивць на Майдані? Чи не хотіли би ви взяти участь в експерименті і спробувати прожити за пенсію у 1500 гривень хоча б місяць? Скільки грошей вам потрібно взяти з бюджету України, щоб наїстися? Куди поділися наші Карпатські ліси? Чому не покарані поплічники Януковича? І головне запитання: вам не соромно...

## ГОЛОВУЮЧИЙ. Павло Андрійович Бакунець.

**БАКУНЕЦЬ П.А.**, член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Шановний український народе! Ми вже кілька років рухаємося шляхом децентралізації. З кожним днем, тижнем ми підходимо до завершення цієї великої, практичної, дуже потрібної кожному українцю реформи, коли управління громадами буде повністю передане на місця. Я прийшов із місцевого самоврядування, тому вважаю, що потрібно дослухатися до керівників органів місцевого самоврядування.

Сьогодні маю тривожні повідомлення від міського голови Львова. Найближчими днями на засіданні Кабінету Міністрів буде розглянутий складний перспективний план Львівської області. Звичайно, потрібно дослухатися до місцевих громад, але є неприпустимим обмежувати і обрізати межі великого обласного центру. Не можна підкилимними іграми робити так, аби місцеві царі тих ОТГ, де знаходяться великі підприємства, мали великі податки у своїх ОТГ і мали можливість царювати. Треба думати і про розвиток великого Львова. Наголошую, можна забрати території, але це може призвести до призупинення розвитку великого міста.

Щодо другого етапу реформи децентралізації — укрупнення районів. Звичайно, це потрібно робити, однак, знову-таки, нам потрібні не підкилимні ігри, а здоровий глузд. Не можна навколо одного обласного центру робити один величезний, на пів області, район, тому що ті містечка, які дуже віддалені від області, будуть на маргінесі і не зможуть розвиватися. Це неприпустимо. До районного поділу треба підходити розумно, треба укрупнювати і робити більшу кількість районів у кожній області, зокрема Львівській.

Підсумовуючи, можна сказати, що слід бути ще одному укрупненому району на Львівщині — Яворівському, в якому  $\epsilon$  великий паломницький центр — Страдецька гора, і ніякі приватні інтереси кремлівських посіпак не зможуть знищити християнського осередку на Яворівщині.

Дякую.

## ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павле Андрійовичу.

Ганна Василівна Лічман. Соломія Анатоліївна Бобровська.

**БОБРОВСЬКА С.А.**, секретар Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загально-державний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Добрий день, шановні колеги! Під час карантину в мене були можливість і бажання об'їхати інтернати, але не дитячі, а психоневрологічні. І сьогодні я хочу звернути вашу увагу, колеги, бо частина із вас — мажоритарники, на стан інтернатів, особливо тих, які підпорядковуються департаментам освіти в системі обласних адміністрацій.

На сьогодні в Україні існує близько 750 інтернатів, де утримується близько 100 тисяч дітей. Коли в країні оголосили карантин, всі інтернати, які підпадають під систему освіти і науки, пішли на карантин. А знаєте, як вони це зробили? Дітей, які мають складні життєві обставини і в яких проблеми з батьками, віддали назад батькам, не попередивши їх завчасно, викликавши батьків або привізши під двері помешкання і залишивши їх там. А знаєте, що з тими дітками сталося? Я вже мовчу про систему навчання дітей у ваших сім'ях – з гаджетами, комп'ютерами, Zoom і таке інше. Але в цих дітей вдома інколи немає, що їсти, немає освітлення, немає опалення, їх батьки не чекають додому і не забирають з інтернатів. Нагадую, у нас не канікули, а епідемія. Можливо, в деяких областях і є голови державних адміністрацій, які правильно працюють, забезпечують функціонування таких закладів, але я все одно хочу звернутися до Президента з проханням переглянути свою кадрову політику в областях, відправити частину керівників у відставку. Цих дітей не моніторить навіть служба у справах дітей. Наразі у мене питання взагалі щодо існування інтернатної системи, яка не здатна забезпечити елементарних прав, захистити цих дітей. В мене прохання до Комітету з питань освіти, науки та інновацій, до Уповноваженого з прав дитини, до Міністерства соціальної політики та Міністерства освіти і науки з проханням переглянути в принципі роботу інтернатів, їх ставлення до своїх підопічних, зрозуміти, чи вони нам потрібні. Дуже часто ті, хто виступає проти сімей, кричать, що таким дітям некомфортно жити в сім'ях, віддавайте їх в інтернати. Але коли сталася біда, вони перші не взяли на себе відповідальність і віддали дітей назад у сім'ї.

€ маса не дуже хороших прикладів про те, як ці діти поверталися назад. Я прошу звернути увагу на цю проблему. Давайте разом вирішувати питання щодо дітей — їх близько 42 тисяч, яких відправили по домівках, де вони не мають належних умов для проживання.

Дякую.

## ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Арсеній Михайлович Пушкаренко.

**ПУШКАРЕНКО А.М.**, член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуючий! Шановні колеги! Дорогі українці! Цією весною на Поліссі склалася трагічна ситуація, і ті пожежі, які відбулися в Київській області, в зоні відчуження, в Древлянському заповіднику, в Народницькому, Овруцькому, Олевському, Лугинському районах, є страшною трагедією, бо вигоріло десятки тисяч гектарів лісу, ми втратили дуже багато дерев і тварин. На жаль, в нашій державі політична традиція така, що поки не станеться біди, ми на ту чи іншу галузь не звертаємо уваги.

Протягом 30 років нікому не було діла до лісового господарства, так само як до російської агресії не було нікому діла до армії, так само як до коронавірусу в нас медицина була на другому, третьому, п'ятому місці. Тому трагедія, яка відбулася на Поліссі цією весною, є для нас гарним приводом нарешті розібратися з ситуацією, яка відбувається в лісовому господарстві.

Хочу сказати, що за ініціативи голови Комітету з питань екологічної політики та природокористування Олега Бондаренка був прийнятий закон, співавтором якого  $\epsilon$  й я, та за вашої, колеги, підтримки ми посилили відповідальність за підпал сухої трави та за підпали в лісах і степу. Тому що в нас, що не весна, що не осінь, люди палять, палять і палять, і мотивацію складно зрозуміти.

На черзі проект Закону «Про внесення змін до Лісового кодексу України щодо проведення національної інвентаризації лісів» (№ 2379), ініційований також профільним комітетом, який ми маємо прийняти. Готується законопроект про посилення захисту лісів і запобігання там пожеж.

Яка сьогодні взагалі ситуація в наших лісах. Я як людина, яка закріплена за північними районами Житомирщини, був на всіх цих пожежах, навіть на Великдень був там, і бачив, що відбувається. Протипожежні смуги, на жаль, робилися 5-10 років тому, не відповідають протипожежній безпеці, протипожежні водойми захаращені, і коли пожежники приїжджають, їм елементарно немає де в лісі брати воду. Надзвичайно складний комплекс проблем! Тому буде створено спеціальну робочу групу, до складу якої ввійдуть члени комітетів з питань екологічної політики та природокористування та з питань правоохоронної діяльності, а також долучаться інші депутати, щоб не просто вивчити проблематику, а на рівні законодавства, далі на рівні профільних міністерства та державних агентств розв'язати цю проблему, тому що клімат змінюється, і якщо ми не будемо вживати відповідних заходів, ситуація в лісах з кожним роком погіршуватиметься.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Ірина Володимирівна Геращенко. Софія Романівна Федина.

**ФЕДИНА С.Р.**, член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Сьогодні рівно рік повноважень Президента Зеленського, відколи він отримав всю повноту влади, щоб змінювати державу. Тому треба підвести підсумки.

Ви знаєте, ще рік тому я мала честь жити в державі, яка не лише дала відсіч «московській орді» — одній із найпотужніших військових потуг у світі, а яка боролася щохвилини, щодня не лише за територіальну цілісність і суверенітет, а й за свою історію, мову, віру, армію, пісню, книгу, і відвойовувала своє законне місце, українське місце серед світових держав.

Сьогодні я маю прикрість бачити державу, яка капітулює, причому по всіх фронтах. І однією із причин цього всього  $\epsilon$  те, що Президент себе поставив на місце не борця, а потерпілого. Це проявилося 7 листопада 2019 року, коли він написав заяву, в якій визнав себе потерпілим від моїх слів, що на передовій стріляють. А я вам скажу: так, стріляють, і сьогодні 10 разів порушили режим тиші, а в тому Оріховому, що біля Золотого, там, де не стріляють, випустили 38 мін по позиціях наших військовослужбовців. І суть не в моїй справі, а саме у феномені потерпілості, бо потерпілий не може боронитися, потерпілий шукатиме шляхи відступу, найвигідніші для себе, а не для держави. Такому потерпілому не потрібна армія, бо вона не дає відступати, провокує почуття провини, оскільки потерпілий не йде служити, в той час, коли десятки тисяч українських хлопців і дівчат добровольцями пішли боронити свою Українську державу. Потерпілому навіть не треба шукати розв'язання проблеми, він просто призначає винних, які за дивним збігом обставин не корупціонери, олігархи, вбивці майданівців, а ті, хто п'ять попередніх років боровся за Українську державу, зокрема, мої колеги Тетяна Чорновол, Володимир В'ятрович, п'ятий Президент України Петро Порошенко, який п'ять років бився за майбутнє цієї держави. Потерпілому не треба особистості, йому треба комфортні люди. Тому ми маємо тотальну «кварталізацію» держави, навіть на прес-конференцію не пускають журналістів. Для потерпілого важливіша особиста образа, його не цікавить інтереси держави. Потерпілий не здатний приймати вольові рішення, бо вони складні, і тому за нього ці рішення приймають інші.

Тому зараз Президентові України потрібно визначитися, він потерпілий чи Президент України, бо, нагадаю, моя Україна і мій український народ не є потерпілими, ми будемо боротися за цю державу, а потерпілі залишаються на узбіччі історії. Тому ми тримаємо бій, подобається це потерпілому чи ні.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Марія Миколаївна Іонова.

ІОНОВА М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановна президіє! Шановні колеги! Шановний український народе! Дійсно, сьогодні рік президенства Зеленського, і я хотіла би поговорити про його міжнародну політику. Це 20 міжнародних кроків Зеленського до прірви. Країну оббріхують і затягують до Радянського Союзу. Ми бачимо, що в нас новий Радянський Союз, руйнуючи саме досягнення Президента Зеленського. Зеленський взяв курс на замирення агресора, втілення російського сценарію припинення війни – підписання і затвердження «формули Штайнмайєра» саме у кремлівському виконанні. Консультативна рада означає визнання терористів «ЛНР», «ДНР» як самостійних суб'єктів переговорів. Політика односторонніх поступок та приведення переговорного процесу в Нормандському форматі виключно до визначення ділянок розведення військ, завершилася очікуваною політичною невдачею, тому що ми втратили основні вогневі точки, збільшилася кількість поранених і загиблих, диверсій, обстрілів. Це і  $\epsilon$  мирні Політика стримування вогню ініціативи Зеленського? політика ось Зеленського.

Єдиний результат діяльності Зеленського — звільнення декількох наших заручників. Але кого ми віддали, кого ми звільнили? Ми звільнили вбивць, терористів з Харкова, Одеси, Маріуполя. Ми віддали єдиного співучасника злочину МН17 — Цемаха, ми віддали бійців «Беркута», які звинувачувалися у розстрілах на Майдані.

Я хотіла би сказати, що ігноруються проблеми примусової паспортизації росіян на території Криму і на тимчасово окупованому Донбасі. Але водночас Президент України Зеленський вносить законопроект про подвійне громадянство, а це відкриває шлях до легалізації цих російських паспортів в окупованому Криму і на Донбасі. Заради проведення зустрічі в Нормандському форматі команда Зеленського відмовилася від розгляду та затвердження санкцій проти фізичних, юридичних осіб Російської Федерації, відповідальних за роздачу російських паспортів.

А чи ведеться активна боротьба за відновлення і за звільнення Криму? Були проігноровані незаконні місцеві вибори в окупованому Криму в 2019 році. Вперше з 2014 року уряд Зеленського не застосував санкцій проти посадових осіб окупаційної влади, адміністрацій та діячів російських політичних партій, які брали участь у так званих виборах. З уст діючого Прем'єр-міністра другого тимчасового уряду Зеленського ми чуємо про можливе відновлення водопостачання окупантам. Фактично припинився переговорний процес щодо звільнення з російських в'язниць кримських татар — українців. Фактично припинено європейську і євроатлантичну інтеграцію, а законопроєкт Зеленського про громадянство реально може позбавити Україну безвізового режиму з Європою. Як бачимо, Зеленський і його команда руйнують всі досягнення 2014-2019 років, які так важко вдавалося робити нашій команді.

Наступне. Імпорт електроенергії з Росії, яка не постачалася з 2015 року. Президент Зеленський через свій непрофесіоналізм став фігурантом імпічментного скандалу в США. Він допустив дуже...

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Народна депутатка Соломія Анатоліївна Бобровська, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

БОБРОВСЬКА С.А. Прошу передати слово Осадчуку Андрію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Осадчук. Будь ласка.

**ОСАДЧУК А.П.**, перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Добрий день, шановні колеги! У порядку денному на сьогодні серед іншого є питання перерозподілу повноважень Державного бюро розслідувань. Я хотів би нагадати деякі обставини, щоб розуміти, де ми знаходимося з цим фундаментальним правоохоронним органом.

У минулому році ми проголосували за дуже крихку модель управління Державним бюро розслідувань. На час проведення конкурсу ми надали можливість Президенту України призначити тимчасово виконуючу обов'язки Директора ДБР, яка мала би тримати у своїх руках цей орган до завершення конкурсу. На жаль, так сталося, що тимчасово виконуюча обов'язки евакуювалася з цієї ролі на більш цікаву посаду Генерального прокурора, і ми опинилися в ситуації, коли Державним бюро розслідувань фактично керують два заступники, які були нею призначені. І тут є ціла низка проблем.

Перше. Ми розуміємо, що Президент України, в принципі, не мав повноважень призначати тимчасово виконуючу обов'язки, але з цим погодилися, щоб якось врятувати цю інституцію. Вона призначила двох заступників, один із яких є адвокатом Януковича і має конфлікт інтересів — це не мої слова, це визнало Національне агентство з питань запобігання корупції — потенційний конфлікт інтересів щодо справ Майдану.

Друге. Законом передбачена можливість заміни Директора у разі його відставки чи відсутності, саме Директора, а не тимчасово виконуючого обов'язки. Тобто процедури замінити т.в.о. взагалі немає. Зараз заступники фактично підміняють тимчасово виконуючого обов'язки, але оскільки у Бабікова є конфлікт інтересів, фактичним тимчасово виконуючим обов'язки є пан Соколов. Але в законі написано, що заступники не можуть виконувати обов'язки довше ніж 60 днів. Термін 60 днів, протягом якого пан Соколов тимчасово виконував обов'язки Директора спливає. Проте в законі написано, що заступники почергово

повинні заміняти один одного, поки не буде завершений конкурс. Учора ми провалили питання щодо формування конкурсної комісії. Коли буде проведений конкурс, невідомо. Формально замінити Соколова має Бабіков, але він не може, бо в нього конфлікт інтересів. Це повний юридичний колапс. Ми втрачаємо ДБР, у нас немає управління ДБР. Тому розгляд будь-яких законопроектів щодо розширення повноважень ДБР або змін підсудності є абсурдним. Ми маємо розібратися з цією правоохоронною структурою, щоб її врятувати, провести легальний конкурс, і лише потім повертатися до питань його повноважень.

Дякую.

## ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Перебийніс Максим Вікторович, фракція політичної партії «Слуга народу». Ні? Добре.

Колеги, ми завершили виступи народних депутатів України.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Шановні народні депутати, час, відведений на виступи, вичерпаний. Прошу приготуватися до нашої роботи. Запросіть народних депутатів до залу.

Прошу голів депутатських фракцій та груп підійти до мене, щоб ми провели коротку нараду з приводу питань порядку денного. Прошу 10 хвилин, якщо можна. Але прошу народних депутатів не розходитися.

## (Після перерви)

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Шановні колеги, повертаємося до нашої роботи. Звертаюся до голови регламентного комітету Кальченка Сергія Віталійовича та шановних членів комітету. Необхідно провести засідання регламентного комітету під час перерви – з 12.00 до 12.30.

Шановні колеги, прошу приготуватися до нашої роботи.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Шановні колеги, прошу приготуватися до голосування. У порядку денному першим до розгляду стоїть проект Постанови «Про внесення змін до порядку денного третьої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» (№ 2835-9).

Шановні колеги, готові до голосування?

Ставлю на голосування проект Постанови Верховної Ради України «Про внесення змін до порядку денного третьої сесії Верховної Ради України

дев'ятого скликання» (№ 2835-9) для прийняття в цілому. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 236.

Рішення прийнято.

Дякую.

Покажіть по фракціях і групах.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Шановні колеги, переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Службу безпеки України» щодо удосконалення організаційно-правових засад діяльності Служби безпеки України» (№ 3196) та альтернативного законопроекту № 3196-1.

Пропонується застосувати процедуру *ad hoc* до розгляду цього питання на пленарному засіданні. Необхідно 226 голосів підтримки народних депутатів.

Нагадую, пропозиція комітету — направити цей законопроект до комітету для підготовки на повторне перше читання.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати за застосування процедури *ad hoc*.

(3a) - 257.

Рішення прийнято.

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 245.

Рішення прийнято.

Шановні колеги,  $\epsilon$  необхідність в обговоренні?  $\epsilon$ .

Слово для доповіді надається представнику Президента України у Верховній Раді України Руслану Олексійовичу Стефанчуку.

СТЕФАНЧУК Р.О., представник Президента України у Верховній Раді України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Вельмишановний Голово! Шановні народні депутати України! Одна з обіцянок Президента України Володимира Зеленського — перезапуск Служби безпеки України. На підставі цього був напрацьований законопроект — нова редакція Закону України «Про Службу безпеки України», в якому за абсолютно новими європейськими підходами викладені питання щодо статусу, завдань, функцій, мети, розкриття ключових понять, оптимізації організації штатної структури СБУ, унормування питання заміщення посад та ряд іншого.

Водночас, за результатами обговорення на засіданні комітету, комітет дійшов висновку щодо необхідності направлення законопроекту на повторне перше читання. Ми просимо підтримати рішення комітету і направити на повторне перше читання даний законопроект.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Слово для доповіді надається народному депутату України Олександрі Юріївні Устіновій.

УСТІНОВА О.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Законопроект, який запропонований Президентом і зараз доопрацьовується в комітеті, має мало спільного зі словом «реформа», тим паче з реформою Служби безпеки України. На жаль, ним не передбачається ліквідації корупційних департаментів СБУ, давайте говорити відверто. Це те, що обіцяв Президент і ви, коли йшли на вибори. Не передбачається ліквідації контррозвідки в економіці— це ті олігархи в Службі безпеки, які «кошмарять» весь бізнес і їздять на лакшері автомобілях, а тепер зробили ще й так, що самі не повинні декларуватися. До речі, вам доведеться подавати декларацію 1 числа, а якщо цей законопроект буде прийнятий до 1 числа, то працівники Служби безпеки України, її керівництво і всі ті, хто займається контррозвідкою, саме ось ці олігархи, не подаватимуть свої декларації, і ви цього не побачите.

У моєму законопроекті № 3196-1, який пропонується, натомість передбачається: ліквідація корупційних департаментів, так званого антикорупційного департаменту та Департаменту по боротьбі з організованою злочинністю, який ми знаємо, чим займався і кришував бізнес; ліквідація контррозвідки в економіці; подання працівниками Служби безпеки України декларації, а тим паче керівництвом, яке є публічним і має її подавати.

Ми всі знаємо, що Служба безпеки України в декілька разів більша, ніж будь-яка спецслужба світу. Тому нам потрібно зменшувати цю кількість, але підвищувати якість. На жаль, законопроєктом Президента цього не передбачається. Нам розказують, що зменшуватимуть кількість за рахунок того, що виведуть санаторії і тих, хто в них працює, із-під відомства СБУ, і таким чином зменшать кількість. Вибачте, це профанація, а не реформа. До речі, ви знаєте, що в СБУ  $\epsilon$  свої окремі клініки, санаторії, і ці всі люди теж  $\epsilon$  працівниками Служби безпеки України. Потрібно зменшувати чисельність не за рахунок цих осіб, а за рахунок тих, хто «кошмарить» бізнес і...

## ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для співдоповіді надається заступнику голови Комітету з питань національної безпеки, оборони та розвідки Мар'яні Володимирівні Безуглій.

**БЕЗУГЛА М.В.**, заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (одномандатний виборчий округ № 217, м. Київ, політична партія «Слуга народу»). Панове, реформа Служби безпеки України є вимогою часу та життєво необхідною для нашої країни як для того, щоб протистояти умовам збройної агресії, так і для подальшої інтеграції України до північноатлантичної безпекової спільноти.

Президентом України ініційований процес реформування спеціальних і розвідувальних органів держави. Це був один із перших його кроків на посаді. Напрацювання, які накопичувалися роками по цій тематиці, але, на жаль, не були реалізовані в законодавстві, незважаючи на колосальні виклики і загрози державній безпеці, були переглянуті та визначений алгоритм спільної роботи відомств, Офісу Президента та парламенту.

Перший етап – перегляд проектів та надання їх до парламенту.

Другий етап – доопрацювання в профільному комітеті консолідованих пакетів змін щодо перезавантаження спеціальних і розвідувальних органів держави.

Поданий Президентом України законопроект № 3196 спрямований на підвищення інституційної спроможності Служби безпеки України. Зауважу, що Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради та профільний комітет, проаналізувавши законопроект, висловили щодо нього ряд істотних зауважень і пропозицій і вважають, що він потребує подальшого доопрацювання. З огляду на кількість законодавчих ініціатив і на важливість процесу для державної безпеки, на базі комітету створено групу, яка наразі доопрацьовує законопроект.

Отже, комітет, розглянувши законопроект № 3196, рекомендує за результатами розгляду в першому читанні направити проект до профільного комітету для підготовки на повторне перше читання.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Будь ласка, запишіться на виступи від депутатських фракцій та груп: два – за, два – проти.

Ростислав Павленко.

Ірина Володимирівна Геращенко.

**ГЕРАЩЕНКО І.В.**, член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні українці! Реформа Служби безпеки України є ключовою реформою безпекового сектора України. І як все, що робить Зеленський, цей законопроект написаний бездарно, що навіть представник Президента в парламенті вже вкотре просить відправити його на повторне перше читання.

Сьогодні в Україні існує дві служби безпеки: одна — це герої, які на фронті захищають країну, друга — це економічний блок, який захищає владу, збирає «папочки» на опозицію та «кошмарить» бізнес.

Що дуже важливо було закласти в законопроект, де лише в назві, як це звичайно в Зеленського, йдеться про реформу СБУ, а всередині залишається абсолютна радянська система, яка не приводить нашу спецслужбу до стандартів спецслужб країн-членів НАТО, як це треба зробити?

По-перше, дуже важливим  $\epsilon$  деполітизація спеціальної служби, по-друге, посилення реального парламентського контролю над спецслужбою і створення спеціального комітету з питань розвідки, як ми про це говорили ще на початку цієї каденції, по-трет $\epsilon$ , інша кадрова політика, тому що, я хочу нагадати, сьогодні в спецслужбі  $\epsilon$  справжні герої, які в 2014 році першими пішли на фронт, першими проводили спеціальні операції із захисту територіальної цілісності і суверенітету України і якими ми пишаємося, але чомусь вони і залишаються там, на фронті, без можливостей кадрового росту.

Дуже важливо, щоб реформа Служби безпеки України привела до деекономізації спеціальної служби, деполітизації, щоб спецслужба відмовилася від збирання «папочек» на опозицію і «кошмарення» бізнесу і зайнялася, нарешті, виключно захистом національних інтересів України, і чекаємо від спецслужби реакції на останні так звані спецоперації Гордона, коли у нас невідомо хто говорить, що це він, а не спецслужби збирають докази щодо терористів і колаборантів для Гааги. Ось цим має...

## ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Романович Юрчишин.

**ЮРЧИШИН Я.Р.**, перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Роману Костенку.

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Костенко.

**КОСТЕНКО Р.В.** Шановні колеги! Ще раз хочу наголосити про реформу Служби безпеки. Ми вже 28 років говоримо про те, що потрібно проводити реформу, і лише в 2004 році ми прийшли до того, що забрали в Служби безпеки України Службу зовнішньої розвідки. Але зараз все йде до того, щоб повернути її назад і повернутися буквально до того часу, коли ми тільки говорили про реформу. Це один із аспектів.

Служба безпеки України зараз має ряд повноважень: контррозвідувальне проникнення, правоохоронну, слідчу функції, свої місця, де утримуються підслідні. Тобто є повний, замкнутий цикл, коли можна людину від початку і до кінця розробити і посадити в тюрму. Лише судів не вистачає, але за допомогою якихось корупційних схем вони й там мають свій вплив. Тому ці повноваження у служби треба забрати і зробити сучасну спецслужбу, повністю розділити повноваження і не дублювати їх іншими спецслужбами. Це завдання на даний час нашого парламенту. Ми повинні це зробити, а то ще 20 років будемо про це лише говорити.

Дякую.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

## ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Народний депутат Максим Аркадійович Бужанський, фракція політичної партії «Слуга народу» .

**БУЖАНСЬКИЙ М.А.**, член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 25, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, я з радістю повністю підтримую шановну Ірину Геращенко. Так, Служба безпеки України не повинна займатися економікою. Вона має займатися питаннями державної зради (Оплески). Як вам всім відомо, вчора були оприлюднені плівки з розмовами колишнього Президента України Петра Порошенка — до речі, чого ви не у в'язниці? — з Джо Байденом. Офіс Генерального прокурора знайшов підстави для порушення кримінальної справи щодо державної зради.

Тому я наполягаю на тому, щоб повернути законопроекту про реформу СБУ на доопрацювання, і зробити його таким, щоб зрадники були у в'язницях. Голосуємо за повернення на доопрацювання.

Дякую.

## ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається... (Шум у залі). Шановні колеги, відповідно до Регламенту репліка дається тоді, коли є, скажімо, порушення якихось ваших прав, наклеп чи образа. А коли це форма звернення... (Шум у залі). Друзі, давайте я дам слово Миколі Леонідовичу Скорику, а тим часом подивимося Регламент. Добре?

Слово надається народному депутату Миколі Леонідовичу Скорику, фракція політичної партії «Опозиційна платформа — За життя». Будь ласка.

**СКОРИК М.Л.**, член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Прошу передати слово народному депутату Бурмічу.

## ГОЛОВУЮЧИЙ. Народний депутат Бурміч. Будь ласка.

**БУРМІЧ А.П.**, член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Шановні колеги, 18 лютого 2020 року був зареєстрований проект Закону «Про Службу безпеки України» (№ 3080). Минуло 14 днів, ніхто ніяких альтернативних законопроектів не реєстрував. Натомість в порушення Регламенту, чинного

законодавства зареєстрували пропрезидентський законопроект, який взагалі не треба розглядати. Проте, все-таки, аналізуючи його, хочу сказати, що він не відповідає Конституції, положенням Закону України «Про національну безпеку України», який був прийнятий ще у 2018 році. Нормами даного законопроекту нищиться функціональність, і це призведе до того, що Служба безпеки втратить і джерела надходження інформації, і фахівців, і ми повторимо той «подвиг», який зробили під час реформування Генеральної прокуратури, коли не українські фахівці з цього питання займалися реформою, а невідомо хто і невідомо звідки, в результаті чого на сьогодні в прокуратурі не вистачає 2 тисяч прокурорів, звільнилися кращі. Якщо цей законопроект все-таки буде протягнутий у тому вигляді, в якому він є, ми втратимо і Службу безпеки.

Але  $\epsilon$  й позитивні моменти — створено робочу групу, до роботи якої долучені і працівники Служби безпеки, й інші, у тому числі й я. Сподіваюся, якщо законопроект буде відправлений на доопрацювання, робочій групі вдасться зберегти суверенітет, зберегти дієву спецслужбу, щоб вона працювала в тих умовах і протистояла тим викликам, які сьогодні  $\epsilon$ .

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України КОНДРАТЮК О.К.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Геращенко. Будь ласка, ваша репліка.

**ГЕРАЩЕНКО І.В.** Шановні колеги! Дуже цікаво зараз спостерігати, як в цьому сесійному залі вибухають «консерви Кремля». Дуже хотілося б, щоб зараз, коли в Сполучених Штатах Америки стартує виборча кампанія, насамперед партія влади усвідомлювала свою високу відповідальність за стратегічні взаємини з нашим стратегічним партнером і зробила все для того, щоб не була зруйнована двопартійна підтримка України з боку Сполучених Штатів Америки. Мета Кремля і Росії — залишити Україну сам на сам з Російською Федерацією. І якщо влада так активно цьому підігрує через провокації, певні дії і таке інше, це дуже показово.

Я закликаю колег дуже відповідально ставитися до зовнішньої політики, яку Президент Зеленський, на жаль, провалив, і не дати жодного шансу, жодної провокації, дії, плівці, фальсифікації зруйнувати нашу підтримку стратегічним партнером.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

## ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сергій Анатолійович Вельможний.

Колеги, ще  $\epsilon$  бажаючі виступити? Нема $\epsilon$ . Тоді після цього перейдемо до голосування.

Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу. Увімкніть мікрофон Вельможного.

**ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А.**, член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 112, Луганська область, самовисуванець). Депутатська група «Довіра» підтримує рішення про направлення законопроєкту профільному комітету для підготовки на повторне перше читання. Ми вважаємо, що законопроєкт не те, що недосконалий, а несе чимало негативних моментів. Наприклад, скорочення чисельності СБУ більш ніж на 50 відсотків, заміна військовослужбовців СБУ на невійськові кадри, що в умовах особливого періоду не є доцільним. Доцільність повного позбавлення СБУ повноважень щодо досудового слідства потребує додаткового вивчення, в тому числі з урахуванням стандартів Ради Європи. Деякі положення законопроєкту потребують узгодження з конституційними приписами та чинними законодавчими актами.

Просимо колег звернути увагу на ці зауваження та не підтримувати цього законопроекту. У такому вигляді він не може бути прийнятий, адже потребує серйозного доопрацювання.

Сергій Вельможний, Луганщина, депутатська група «Довіра». Дякую.

## ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до голосування. Прошу зайняти свої місця та приготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення до комітету для підготовки на повторне перше читання проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Службу безпеки України» щодо удосконалення організаційно-правових засад діяльності Служби безпеки України» (№ 3196).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 287.

Рішення прийнято.

Дякую.

Шановні колеги! Вашій увазі пропонується проект Закону «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо особливої процедури розгляду законопроектів у другому читанні» (№ 3415) та альтернативного законопроекту № 3415-1.

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 271.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається голові підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Павлу Валерійовичу Фролову.

ФРОЛОВ П.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Цей проект знову про проблеми поправочного спаму. Шістнадцятого квітня цього року ми розв'язали цю проблему шляхом прийняття закону (проект № 1043), запровадивши спеціальну процедуру. Вона не ідеальна, і сьогодні ми пропонуємо вдосконалити процедуру боротьби з поправочним спамом, а саме встановити нижню межу застосування цієї процедури — підняти з 500 до 1000 поправок. Ми пропонуємо відповідно до політичних домовленостей застосувати цю процедуру лише на період карантину плюс 30 днів і суттєво розширити право законодавчої ініціативи депутата: кожен народний депутат за умови запровадження Верховною Радою цієї спецпроцедури матиме право запропонувати, обговорити і підтримати кожну поправку до кожної статті або до кожного пункту проекту, прийнятого в першому читанні.

Я ще і доповідач від комітету, тому коротко скажу, що Комітет з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України на своєму засіданні запропонував прийняти законопроект № 3415 за основу та в цілому з урахуванням уточненої редакції «Прикінцевих положень», яка чіткіше врегульовує питання терміну дії такого закону.

Альтернативний законопроект № 3415-1 регламентний комітет запропонував відхилити.

Дякую за увагу.

## ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для доповіді надається народному депутату України Батенку Тарасу Івановичу.

**БАТЕНКО Т.І.** Шановні колеги, як ми пам'ятаємо, 16 квітня цього року Верховна Рада на позачерговому засіданні внесла зміни до Регламенту Верховної Ради України начебто щодо протидії зловживанню правами народних депутатів України, а фактично обмежуючи наші права. Цей закон однозначно, на думку депутатської групи «За майбутнє», обмежує і порушує статтю 93 Конституції України, відповідно до якої народним депутатам належить право законодавчої ініціативи, яке в тому числі полягає в можливості подавати і відстоювати в необмеженій кількості свої поправки і пропозиції до проектів законів України. Цей закон і про права більшості, і про права меншості — у цілому про наші права, які потураються.

Законопроект № 3415 є спробою пом'якшити антиконституційність внесених нещодавно змін до Регламенту Верховної Ради України. Більше того, цей законопроект замість запровадження тимчасового характеру дії антиконституційних змін до Регламенту Верховної Ради на тимчасовій основі вносить до них певні послаблення, які не усувають антиконституційного характеру таких дій. Ми говоримо про те, що ми вносимо ці зміни на період карантину плюс 30 днів, але при тому карантину у Верховній Раді немає, ми працюємо в режимі пленарних засідань. Таким чином, норми щодо порушення конституційних прав народних депутатів як суб'єктів права законодавчої ініціативи продовжують дію і надалі з нетривалим послабленням таких антиконституційних норм.

На противагу таким антиконституційним нормам запропонованим нами альтернативним законопроєктом передбачається вилучення нещодавно внесених змін до Регламенту Верховної Ради України. Ми не вигадуємо колеса. Проблема в тому, що ми, крім усього, ще й підготували конституційне подання до Конституційного Суду України, де просимо Конституційний Суд розглянути на відповідність Конституції прийняті зміни до Регламенту Верховної Ради України.

Друзі, прийняття законопроекту № 3415-1 дасть змогу відновити конституційні права народних депутатів України як суб'єктів права законодавчої ініціативи, тому я закликаю парламент його підтримати.

Дякую.

## ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Необхідне обговорення? Можемо голосувати? Шановні колеги, тоді підготуйтеся, будь ласка, до голосування, запросіть народних депутатів до залу. Комітет запропонував прийняти цей законопроект за основу та в цілому, але я чув позиції різних депутатських фракцій і груп, тому ми ставимо його за основу. Правильно? Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України щодо особливої процедури розгляду законопроектів у другому читанні» (№ 3415). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

((3a)) - 292.

Рішення прийнято. Дякую.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Наступне питання порядку денного — проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо удосконалення пенсійного забезпечення» з пропозиціями Президента України від 31 січня 2015 року (№ 0972).

Слово для доповіді має заступник міністра соціальної політики Віталій Володимирович Музиченко...

**ТРЕТЬЯКОВА Г.М.**, голова Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуючий, шановні народні депутати! Комітет на своєму засіданні ще 29 листопада розглянув пропозиції екс-президента України до прийнятого Верховною Радою України 14 січня 2015 року закону, зазначеного паном Разумковим, щодо удосконалення пенсійного забезпечення. Пункт 2 розділу І закону передбачає продовження до 1 січня 2022 року права виходу на пенсію жінок після досягнення 55-річного віку.

Президент України 2014-2019 років пропонував пункт 2 розділу І закону виключити, враховуючи дефіцит бюджету Пенсійного фонду України, однак Верховна Рада України попереднього скликання не прийняла рішення щодо пропозиції екс-президента.

Хочу наголосити, що на сьогодні, за розрахунками Міністерства соціальної політики і Пенсійного фонду, необхідно від 12 до 34 мільярдів гривень на рік на реалізацію цієї норми. Необхідно також зазначити, що є ще норма, це пункт 1 розділу І закону, яка втратила свою актуальність у зв'язку з тим, що у 2016 році внесено зміни до статті 40 Закону «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування», відповідно до яких пенсіонерам передбачена можливість подавати довідку без обмеження термінів, хоча ця норма передбачає обмеження таких термінів.

З урахуванням зазначеного комітет вивчив обґрунтованість пропозицій екс-президента України і пропонує схвалити порівняльну таблицю з урахуванням пропозицій Президента України. Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради висловило сумнів щодо очікуваної економії бюджетних коштів.

Враховуючи результати розгляду, комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді підтримати пропозиції екс-президента та відхилити закон, як це мала зробити попередня Рада.

Прошу народних депутатів підтримати рішення комітету. Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Шановні колеги, підготуйтеся до голосування. Я думаю, що можемо проголосувати одразу, правильно?

Шановні колеги, будь ласка, запросіть народних депутатів до залу. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію підтримати пропозицію Президента України і відхилити Закон «Про внесення змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» щодо удосконалення пенсійного забезпечення» з пропозиціями Президента від 31 січня 2015 року (№ 0972). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 264.

Рішення прийнято. Дякую, шановні колеги.

Шановні колеги, надійшла заява від фракції «Слуга народу» і групи «Довіра» з проханням оголосити перерву, яку вони готові замінити на виступ.

Слово надається Качурі Олександру Анатолійовичу.

**КАЧУРА О.А.**, заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Фракція «Слуга народу». Дорогі колеги, дорогі українці! Учора нас усіх просто сколихнула новина, оприлюднена одним з народних депутатів, представником цього парламентського скликання Деркачем. Ми просто шоковані тією інформацією. Попередній аналіз уже дав знати, і Генеральна прокуратура вже виконала свій обов'язок — внесла до Єдиного реєстру досудових розслідувань і розпочала кримінальне провадження за статтею 111 Кримінального кодексу України «Державна зрада» і за статтею 364 «Зловживання владою або службовим становищем».

На жаль, сьогодні немає фігуранта, Петро Олексійович не знайшов часу для того, щоб прийти до парламенту і пояснити, що саме відбувалося під час тих розмов, але ми однозначно будемо стояти на позиції, щоб розслідування відбувалося максимально об'єктивно.

Знаєте, зараз уже не треба, як раніше, правоохоронним органам ходити на Банкову і погоджувати якісь процесуальні дії, не треба судам звітувати, які рішення будуть виноситися. Ми розвантажили Державне бюро розслідувань і реформували його. Ми реформували Генеральну прокуратуру. Ми дали можливість Вищому антикорупційному суду розглядати справи стосовно топ-корупціонерів і будемо наполягати на тому, щоб в Україні настала справедливість. Зараз цього вимагають усі українці.

Саме тому разом з колегами ми створюємо тимчасову слідчу комісію щодо розслідування тих фактів, які були оприлюднені (Оплески). Розмови з Джо Байденом, розмови з Джоном Керрі та інформація, яку оприлюднив Роберт Джуліані, це абсолютно кричущі факти злочинної діяльності (Шум у залі. Оплески).

Ми будемо робити все для того, щоб щодо усіх цих справ було проведено незалежну правову оцінку і поставлено крапку. Це те, з чим ми йшли на вибори. Це те, на чому ми будемо стояти. Ми реалізуємо запит на справедливість і зробимо так, щоб закон був один для всіх: і для попередніх президентів, і для депутатів, і для кожного громадянина, тому що в Україні – рівні права для всіх (Шум у залі).

Однозначно ті факти, які будуть виявлені в рамках тимчасової слідчої комісії, ми надамо правоохоронним органам, і суд винесе рішення щодо цих справ.

Дякую (Шум у залі. Оплески).

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Надійшла заява від фракцій «Голос» і «Європейська солідарність» із проханням оголосити перерву, яку вони готові замінити на виступ.

**ГЕРАЩЕНКО І.В.** Раби, підніжки, грязь Кремля — лише така асоціація виникає з людиною, яка представляє «Український вибір» (Шум у залі). Так-так, «Слуги народу» наповнені «ефесбешними консервами» з «Українського вибору». Нам цікаво, кого сьогодні запрошують на цю трибуну? Байдена? Байден виступав з трибуни Верховної Ради України як представник країни — стратегічного партнера в той час, коли Україна сам-на-сам могла залишитися з Російською Федерацією, яка до того відшматувала частину української території. І ми пишаємося тим, що наша політична команда за попередні п'ять років зробила все для того, щоб сформувати антипутінську коаліцію, для того, щоб об'єднати не лише Сполучені Штати Америки, а й Канаду, країни Європейського Союзу для надання Україні допомоги, щоб Україна не опинилася в становищі дефолту (Шум у залі).

Сьогодні, коли Зеленський, річницю президенства якого чи «роковини» ви так радісно, по-ефесбешному святкуєте чи вшановуєте, зробив усе для того, щоб вляпатися в історію зі скандалом у Сполучених Штатах Америки. І мені здається, що сьогодні опозиція більше допомагає Президентові Зеленському, тому що він на сьогодні Президент України, зберегти двопартійну підтримку нашого стратегічного партнера. Без двопартійної підтримки нашого стратегічного партнера Україна залишиться сам-на-сам з Російською Федерацією.

Я хочу нагадати, що ще рік тому Зеленський обіцяв українському народу розширити Нормандський формат за рахунок Сполучених Штатів Америки і Великої Британії. На сьогодні ми бачимо, що робиться все для того, щоб Україна взагалі стала токсичною в згадках будь-де: в європейських столицях світу, в Канаді чи в Америці. Всі ці ігрища добре закінчаться для ось цих «ефесбешних консерв» з «Українського вибору», які щойно солодко співали з цієї трибуни. Але це буде дуже важка історія для Президента Зеленського, і, на жаль, для України, тому що сьогодні Україна в усіх світових медіа виникає не через агресію Російської Федерації, не через анексію Криму, не через крадіжку Донбасу, не через порушення прав кримських татар (ви навіть не спромоглися поставити заяву про те, що в нас роковини депортації кримських татар), не через проблеми з тим, що відбувається з вбивством українців щодня, не через порушення Росією Нормандського формату, а лише через скандали, скандали, скандали, куди ви їх втягуєте. І це ваша відповідальність перед українським народом! (Шум у залі).

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Переходимо до наступного питання порядку денного. Шановні колеги, вам запропонований для розгляду проект Закону «Про внесення змін до Земельного кодексу України щодо приватизації земель державних

і комунальних сільськогосподарського підприємств, установ та організацій» (№ 3012) та проект № 3012-1 (Шум у залі).

Шановні колеги, давайте читати, а потім казати ганьба чи ні. Там написано: направити до комітету для підготовки на повторне перше читання.

Шановні колеги, нам необхідно включити це питання до порядку денного. Для цього необхідно 226 голосів. Прошу підтримати та проголосувати. Готові голосувати? (Шум у залі).

Прошу підтримати та проголосувати.

 $\langle 3a \rangle - 252.$ 

Рішення прийнято.

Пропонується застосувати процедуру *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення на цьому пленарному засіданні. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 248.

Рішення прийнято.

Пропонується застосувати процедуру скороченого обговорення під час розгляду цього законопроекту. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 241.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, необхідно обговорення? Чи можемо одразу заслухати комітет?

Позиція комітету. Голова Комітету з питань аграрної та земельної політики Сольський Микола Тарасович. Після цього переходимо до голосування. Будь ласка, не розходьтеся.

**СОЛЬСЬКИЙ М.Т.**, голова Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, шановний головуючий! Альтернативний законопроект № 3012-1 спрямований на захист прав працівників державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ та організацій, які не реалізували своє право на одержання земельної частки (паю), у тому числі пенсіонерів цих підприємств, а також працівників соціальної сфери та учасників бойових дій, які не реалізували своє право на одержання земельної ділянки для ведення особистого селянського господарства.

Окремі положення цього законопроекту потребують узгодження із правовими нормами підписаного Президентом України Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо умов обігу земель сільськогосподарського призначення» від 31 березня 2020 року, якими регламентовано, що продаж земельних ділянок сільськогосподарського призначення державної і комунальної власності забороняється.

Зважаючи на зазначене, а також враховуючи зауваження Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради щодо даного питання, Комітет вирішив рекомендувати Верховній Раді направити альтернативний законопроект № 3012-1 до Комітету Верховної Ради України з питань аграрної

та земельної політики для підготовки на повторне перше читання, а законопроект № 3012, поданий народним депутатом Міньком, відхилити.

Прошу підтримати рішення комітету.

## ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Миколо Тарасовичу.

Шановні колеги, народний депутат Мінько Сергій Анатолійович наполягає на виступі як автор основного законопроекту. Після того переходимо до голосування.

МІНЬКО С.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 80, Запорізька область, самовисуванець). Добрий день, шановний пане Голово, шановна президіє, шановні колеги! Сьогодні ми розглядаємо дуже важливий для нашого суспільства проект закону, мета якого — встановлення справедливості в земельних відносинах. Через прогалини в чинному законодавстві десятки років сотні тисяч наших громадян не мали можливості скористуватися конституційним правом і отримати свою частку землі, свій земельний пай.

Подібна дискримінація  $\epsilon$  неприпустимою. До вашої уваги, наприклад, більшість мешканців села, працівників аграрних приватних підприємств, уже давно отримали свої паї, які або самі обробляють, або здають в оренду, отримуючи гарантований суттєвий дохід. Але  $\epsilon$  велика кількість людей, які десятки років не можуть скористатися своїм правом, переважно це пенсіонери, які могли б отримувати суттєву фінансову допомогу. Ці люди роками працювали на державних підприємствах аграрного сектору за мізерну заробітну плату, держава їм нічого не дала, крім принизливої пенсії.

Помилку парламенту попередніх скликань треба виправляти. Сьогодні в нас  $\epsilon$  можливість забезпечити справедливість у земельних відносинах і довести до логічного кінця розпаювання державних земель.

Я дякую аграрному комітету за підтримку ідеї розпаювання державних земель у вигляді альтернативного законопроекту, враховуючи, що в цих двох законопроектах є розбіжності і різні підходи. Я також пропоную парламенту підтримати і направити на повторне перше читання даний законопроект, щоб врахувати висновки експертного середовища.

Дякую за увагу.

## ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Анатолійовичу.

Шановні колеги, думки і автора законопроекту, і профільного комітету співпадають.

Тому ставлю на голосування пропозицію про направлення до комітету для підготовки на повторне перше читання проєкту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо забезпечення права працівників державних і комунальних сільськогосподарських підприємств, установ, організацій на

одержання земельної частки (паю)» (№ 3012-1). Будь ласка, підготуйтеся до голосування. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 315.

Рішення прийнято. Дякую.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Шановні колеги, наступне питання порядку денного — проект Закону «Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про доступ до офіційних документів» (№ 0032).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 281.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається заступнику міністра юстиції Коломієць Валерії Рудольфівні.

**КОЛОМІЄЦЬ В.Р.**, *заступник міністра юстиції України*. Шановні народні депутати, добрий день! Хочу вам запропонувати проект Закону «Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про доступ до офіційних документів».

Що я хочу зазначити? Перше. Цю конвенцію було підписано аж у 2018 році, тобто вже минуло досить багато часу, і насправді проблематично, що в нас багато міжнародних договорів отримують свою ратифікацію лише зараз.

Друге. Ми будемо десятою державою, яка ратифікує цю конвенцію, чим фактично надамо їй життя, оскільки після нашої ратифікації конвенція почне діяти.

З огляду на це я прошу підтримати даний законопроект, оскільки це буде гарним сигналом для наших міжнародних партнерів і найперше для Європейського Союзу.

Дякую.

## ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово для співдоповіді надається голові Комітету з питань інтеграції України з Європейським Союзом Іванні Орестівні Климпуш-Цинцадзе.

**КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О.**, голова Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Законопроект, дійсно, розроблений з метою виконання внутрішньодержавних процедур, які потрібні для набрання чинності Конвенцією Ради Європи про доступ до офіційних документів не лише в Україні, а й узагалі. Тобто якщо Україна її ратифікує, ми станемо десятою державою, яка дасть життя цій конвенції.

Мета її — гарантування права громадськості на доступ за вимогою до офіційних документів, що знаходяться в розпорядженні державних органів.

Україна під час підписання цієї конвенції зробила дві важливі заяви. «Відповідно до пункту 2 статті 1 Конвенції Україна заявляє, що визначення поняття «державні органи» також включає: органи законодавчої влади щодо їхніх інших функцій; органи судової влади щодо їхніх інших функцій; фізичні та юридичні особи в тій мірі, в якій вони виконують державні функції або управляють державними коштами відповідно до національного законодавства».

Ще одна важлива заява, яку зробила Україна під час підписання цієї конвенції. «Україна заявляє, що внаслідок збройної агресії Російської Федерації виконання Україною зобов'язань, передбачених Конвенцією, на тимчасово окупованих територіях у Донецькій та Луганській областях, Автономній Республіці Крим та місті Севастополі не гарантується до повного відновлення конституційного ладу України на цих територіях.

Будь-які органи, їхні посадові особи та службові особи на тимчасово окупованих територіях у Донецькій і Луганській областях, Автономній Республіці Крим та місті Севастополі та їхня діяльність є незаконними, якщо ці органи або особи створені, обрані чи призначені в порядку, не передбаченому Конституцією та законами України, а будь-які їхні акти (рішення, документи) є недійсними і не створюють жодних правових наслідків».

Прошу підтримати ратифікацію цієї конвенції і долучення України до ще однієї засадничої демократичної норми Ради Європи.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Дякую. Прошу записатися на виступи від фракцій і груп: два — за, два — проти.

Бондар Михайло Леонтійович.

**БОНДАР М.Л.**, голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). «Європейська солідарність». Ще раз, будь ласка, передайте слово Іванні Климпуш-Цинцадзе.

## ГОЛОВУЮЧИЙ. Климпуш-Цинцадзе Іванна Орестівна.

**КЛИМПУШ-ЦИНЦАДЗЕ І.О.** Колеги, фракція «Європейська солідарність» пропонує підтримати ратифікацію цієї конвенції, оскільки наша політична сила завжди дотримувалася засад демократичності, прозорості, свободи слова, доступу різних засобів масової інформації до всіх заходів, представлення різних думок на різних майданчиках. Ми вважаємо, що ця ратифікація дасть можливість нам усе-таки крокувати в напрямі демократичної держави, а не

спостерігати за тим, що сьогодні відбувається з ламанням демократичних процедур в Україні.

Дякую.

## ГОЛОВУЮЧИЙ. Лубінець Дмитро Валерійович.

**ЛУБІНЕЦЬ Д.В.**, голова Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій у Донецькій, Луганській областях та Автономної Республіки Крим, міста Севастополя, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 60, Донецька область, самовисуванець). Шановні колеги! Депутатська група «За майбутнє» голосуватиме і просить усіх колег підтримати ратифікацію даної конвенції. Нею гарантується право громадськості на доступ за вимогою до офіційних документів, що знаходяться у розпорядженні державних органів.

Загалом ратифікація конвенції демонструє прагнення держави до наближення до норм європейського права та міжнародних стандартів у сфері доступу до інформації. Тому, шановні колеги, наш парламент показує приклади прозорості, і я впевнений, що зараз ми всі підтримаємо ратифікацію даної конвенції.

Так само хотів би звернутися до представника Кабінету Міністрів і сказати, що парламент голосує за відкритість. Зробіть засідання Кабінету Міністрів також відкритими і покажіть прагнення до міжнародних норм доступу до інформації.

Дякую.

## ГОЛОВУЮЧИЙ. Шуфрич Нестор Іванович.

**ШУФРИЧ Н.І.**, голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую, шановний головуючий. Безумовно, щодо даного законопроекту Рада визначиться, переконаний у цьому.

Я дивився чудовий перформанс, інакше це назвати не можу. Ви знаєте, душею був з вами. Ви не запросили, приєднався б. А потім я підійшов до Олександра — ініціатора цього перформансу, до Давида і кажу: то давайте зробимо справу сьогодні. Ми можемо зараз зареєструвати слідчу комісію щодо зради, якщо ви на це здатні! Якщо ви можете це зробити, а не лише говорити, я прошу вас сьогодні зареєструвати слідчу комісію, яка має розслідувати злочини попередньої влади, коли людей оббирали, вимагали від них гроші, а самі потім в офшори і в ОВГЗ виводили і дерибанили ці гроші, прикривалися війною, а самі мародерствували! (Оплески). У вас є 2 години і 6 хвилин, щоб зробити це, і я у вашому розпорядженні.

Сьогодні  $\epsilon$  проект постанови про створення ці $\epsilon$ ії слідчої комісії, але вам заборонили її голосувати! Дядько з-за океану заборонив! Соросята не дають вам цього зробити, тому що для вас табу — переслідування представників

попередньої влади і попереднього Президента. Тому якщо ви можете, то зробіть це сьогодні. Дві години у вас ще на це  $\epsilon$ .

Проект постанови пройшов регламентний комітет 30 жовтня. Хочете інший — ви сьогодні реєструєте, нехай зараз збереться регламентний комітет, ухвалить рішення й об 11 годині 30 хвилин проголосуємо. Якщо ви можете і хочете, то ви це зробите. А якщо ні, то буде, як рік поспіль!

Дякую.

## ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу (Шум у залі).

Ні, ми розглядаємо питання. Ні, вибачте, з приводу ведення так само.

Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в цілому проекту Закону «Про ратифікацію Конвенції Ради Європи про доступ до офіційних документів» (№ 0032). Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 305.

Рішення прийнято. Дякую.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» — 224, «Опозиційна платформа — 3а життя» — 0, «Європейська солідарність» — 2, «Батьківщина» — 0, «За майбутнє» — 13, «Голос» — 18, «Довіра» — 16, позафракційні — 12.

Шановні колеги, оголошується перерва до 12 години 30 хвилин. Будь ласка, не запізнюйтеся.

## (Після перерви)

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Шановні колеги, повертаємося до нашої роботи. Вам зараз треба буде голосувати за процедуру *ad hoc*. Будь ласка, підготуйтеся до голосування.

Вам запропонований для розгляду проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» (№ 3304).

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про застосування процедури *ad hoc* щодо розгляду та прийняття рішення на цьому пленарному засіданні. Будь ласка. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 238.

Рішення прийнято.

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 247.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається заступнику голови Комітету з питань антикорупційної політики Галині Ігорівні Янченко. Надайте 4 хвилини, будь ласка, тому що виступ від комітету і від авторів.

**ЯНЧЕНКО Г.І.**, заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, усім добрий день! На ваш розгляд пропонується законопроект № 3304. Його прийняття допоможе державі повернути мільярди виведених за кордон і схованих там коштів. Це кошти та активи таких «видатних діячів», як Павло Лазаренко, як деякі представники з оточення колишнього Президента Януковича та інші аферисти, що роками паразитували на державі.

Водночас якщо говорити про їх повернення, то українські правоохоронці часто знають, де знаходяться ці активи, де їх ховають, але швидко повернути не можуть. Тому ми пропонуємо проект закону, який допоможе правоохоронним органам і антикорупційній інфраструктурі повертати ці кошти. Він дасть нові можливості найперше подавати цивільні позови, які йтимуть паралельно з кримінальними провадженнями і розслідуваннями в Україні. Координувати таку роботу ми доручаємо так званій АРМА — це Національне агентство з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів.

Друга важлива інновація цього законопроекту — це можливість України залучати так званих фандерів. Фандери, їх ще називають «юридичні фонди» або англійською Litigation Funds, — це професійні юридичні компанії, які вкладають кошти і наймають юристів для того, щоб допомагати державам розшукувати, накладати арешти і повертати кошти назад до цих країн. В якості гонорару за свою роботу так звані фандери отримують частку від повернених активів. Це дуже важливий момент, тому що в цьому законопроекті чітко виписано, що ми не витрачаємо жодної копійки з державного бюджету для того, щоб повернути мільярди.

Шановні колеги, я закликаю вас підтримати цей законопроект і дати нашій державі додатковий шанс на повернення коштів корупціонерів, виведених незаконним шляхом. Поки ми зволікаємо, ці кошти конфісковуються на користь (вслухайтеся!) бюджетів і урядів інших країн. У 2016 році понад 66 мільйонів доларів Павла Лазаренка конфіскувала до свого бюджету Антигуа і Барбуда — острівна країна Карибського басейну. Це наші кошти — 66 мільйонів доларів. Інший приклад — Латвія, яка за останні чотири роки конфіскувала близько 70-80 мільйонів доларів наших коштів до свого бюджету. Це кошти, які виводило оточення Януковича і які вже не повернуться в Україну.

Тому, колеги, годі зволікати, давайте приймемо в першому читанні за основу законопроект про цей інструмент, який називається «фандери», і дамо можливість для повернення корупційних коштів.

Як представник комітету, який доповідає щодо цього питання, хочу сказати, що комітет підтримав даний законопроект, рекомендує його для прийняття за основу. Так само комітет визнав законопроект № 3304 як такий, що відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

Розраховуємо на вашу підтримку і я, і наша держава. Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Будь ласка, запишіться на виступи від депутатських фракцій і груп: два – за, два – проти.

Галина Іванівна Васильченко.

**ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І.**, член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 118, Львівська область, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Юрчишину.

### ГОЛОВУЮЧИЙ. Ярослав Романович Юрчишин.

**ЮРЧИШИН Я.Р.**, Шановні колеги, насправді ми зараз маємо ряд серйозних проблем щодо Національного агентства з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів, і переважна більшість їх стосується того, наскільки ефективно APMA управляє і чи не вчиняє злочинів щодо управління активами, конфіскованими в Україні. Всі ви чули про гучну справу щодо «Ашану» в Одеській області та інші. Цей законопроект зовсім не чіпає цих питань, і це перше, на що хотілося б звернути увагу. Ми фактично не розв'язуємо тих, справді, важливих проблем, які зараз стоять перед APMA.

Наступне. Цей законопроект має ряд суттєвих зауважень і Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради, і Міністерства юстиції, і ключові проблеми, про які зараз говорила моя колега, стосуються не лише АРМА, а й, наприклад, повністю політизованої прокуратури, яка не виконує своєї функції щодо роботи у міждержавних слідчих групах, які може утворювати. Ми вже мали не один випадок, коли неякісно напрацьовані законопроекти, підтримані в першому читанні, ставали лише гіршими до другого читання.

Тому в даному разі, зважаючи на зауваження і громадськості, і міжнародних партнерів, і Міністерства юстиції, ми змушені утриматися, тому що такі закони мають бути, по-перше, комплексними і, по-друге, якісними. Чого в цьому законопроекті, на жаль, немає.

## ГОЛОВУЮЧИЙ. Качура Олександр Анатолійович.

**КАЧУРА О.А.** Фракція «Слуга народу». Насправді це дуже хороший законопроект, особливо в контексті останніх плівок. Я думаю, що те, про що писав Джуліані, якраз дуже добре відображає, які частки хто отримував, хто кому повертав тощо.

Вважаю абсолютно доречною концепцію, яку розробили автори законопроекту, що передбачає залучення незалежних іноземних юристів, які здійснюватимуть пошук і реалізацію активів усіх українських чиновників, отриманих незаконним шляхом.

Ви знаєте, тут один депутат від частини залу, як кажуть, з гальорки говорив, що тут деякі  $\epsilon$  агентами ФСБ. То я думаю, що Петра Олексійовича записували не один день, і там  $\epsilon$  розмови з Путіним. Тому, можливо, там будуть якісь факти щодо оподаткування липецьких фабрик, то ви будьте обережні.

Ми виступаємо за справедливість. Ми нікого не звинувачуємо. Ми хочемо, щоб в Україні, дійсно, була справедливість, і для цього будемо все робити. Не так, як ви раніше тиснули на правоохоронні органи, а дамо їм усі можливості для того, щоб вони об'єктивно розслідували справи.

I перестаньте маніпулювати: що не так — одразу Путін, що не так —  $\Phi$ CБ. Ці ваші «речевочки» вже п'ять років людям у горлі сидять! Перестаньте маніпулювати і займіться законотворчою діяльністю.

А за цей законопроект голосуємо – і конфіскуємо всі незаконні активи, які заробили на нашій державі.

## ГОЛОВУЮЧИЙ. Бурміч Анатолій Петрович.

БУРМІЧ А.П. Дякую. Шановні колеги, розшук активів, особливо за кордоном, на сьогодні повністю регламентовано. Як це здійснюється? На сьогодні Генеральна прокуратура в рамках правової допомоги може звертатися до держав і розшукувати все, що десь може бути заарештоване, і накласти на це арешт. Самостійно АРМА таку діяльність просто неспроможна здійснювати. Вона найматиме когось за якісь гроші: деякі говорять — за 40 відсотків, деякі говорять — за 30 відсотків, а деякі говорять — за 50 відсотків. Вибачте, у нас є встановлені механізми, у нас є міждержавні договори. По-іншому це не повинно здійснюватися, тому що це виглядає просто як бізнес тих, які працюватимуть в АРМА і хтось комусь буде повинен щось платити. Генеральна прокуратура і українські державні уповноважені органи можуть самі залучати тих, кого потрібно, до розшуку. Це і Служба безпеки, і зовнішня розвідка, для чого вона й існує. А платити комусь, просто ігноруючи те, що уже в нас є, ми вважаємо, що це бізнес.

Цей законопроект треба повернути на доопрацювання і визначити ті функції, які повинна здійснювати APMA. Самостійно, я вважаю, це буде неефективно, по-перше, а по-друге, це розтрата наших державних коштів і бізнес для когось.

Вважаю, законопроект треба повернути на доопрацювання. Голосувати не будемо.

Дякую.

## ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Геращенко Ірина Володимирівна.

Бачу — Арешонков. Хтось ще бажає з мотивів? (*Шум у залі*). Ні, був Качура.

Зараз два виступи, і переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

Геращенко.

**ГЕРАЩЕНКО І.В.** Дякую. Шановні колеги, цікаво від «ефесбешних консерв» чути чергові анонси записів, які будуть публікуватися. Але я хочу нагадати, що Президент Зеленський обіцяв протягом двох тижнів дати суспільству відповідь, хто ж записав першого Прем'єра Зеленського Гончарука. Минуло вже кілька місяців, уже і Гончарука «иных уж нет, а те далече», а ми й досі не знаємо, чим займаються українські спецслужби, коли «ефесбешні консерви» тут анонсують чергові записи.

Ми хочемо нагадати сьогодні, у річницю президентства Зеленського, його обіцянки своїй команді дати відповіді, а чим займаються українські спецслужби? Хто записує найвищі кабінети? Хто потім це зливає? На яких телеканалах це випливає і як це все впливає на національну безпеку держави?

А мені дуже шкода, що піонери і жовтенята в цьому залі загралися і втягують країну в розбірки з нашим стратегічним партнером. Нагадаю, це Сполучені Штати Америки, а не Російська Федерація, як думають деякі ефесбешні...

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Арешонков Володимир Юрійович.

**АРЕШОНКОВ В.Ю.**, член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 64, Житомирська область, самовисуванець). Шановні колеги! Два питання, які мають бути врегульовані цим законопроектом.

Перше. Більш якісна і системна роботи агентства, і насамперед пришвидшення процесів повернення активів з-за кордону, процес більш якісного їх юридичного супроводу. Це надзвичайно важливо.

Друге, про це вже говорили мої колеги, — це фінансовий бік, хто оплачуватиме ці послуги. Так ось, на мою думку, цей законопроект більше врегульовує питання залучення не державних коштів, а саме з інших джерел. Єдине, це має бути виписано надзвичайно зрозуміло, надзвичайно прозоро і надзвичайно коректно, щоб не виникало питань, що хтось зловживає або може, скажімо, зловживати внаслідок повернення тих чи інших активів. Ми будемо в першому читанні...

### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, будь ласка, підготуйтеся до голосування, запросіть народних депутатів до залу. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття за основу проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Національне агентство України з питань виявлення, розшуку та управління активами, одержаними від корупційних та інших злочинів» (№ 3304). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 258.

Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного — проект Закону «Про Установу бізнес-омбудсмена» (№ 0944).

Доповідає заступник голови Комітету з питань економічного розвитку Дмитро Давидович Кисилевський.

**КИСИЛЕВСЬКИЙ** Д.Д., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 24, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, добрий день! Сьогодні Комітет з питань економічного розвитку пропонує вам відхилити або зняти з розгляду законопроект № 0944, який є перехідним з попереднього скликання Верховної Ради. Він втратив свою актуальність, тож рекомендація саме така. Проте не втратила актуальності діяльність бізнесомбудсмена, яку пропонується врегулювати в цьому законопроекті, тому ми маємо її врегулювати, розробивши новий законопроект, який врахує недоліки старого законопроекту і відповідатиме сьогоднішнім реаліям.

Що таке бізнес-омбудсмен? Це орган, який допомагає бізнесу в досудовому порядку оскаржувати неправомірні дії контролюючих органів. Його користувачем є переважно малий і середній бізнес, який не може собі дозволити потужних юристів для того, щоб боротися з податковою, митницею, іншими нашими «чудовими» службами.

Бізнес-омбудсмен діє в Україні з 2014 року. На його рахунку розгляд понад 7 тисяч скарг, з яких дві третини врегульовано на користь бізнесу. Його дуже люблять, про нього хороші відгуки, бо це фахові юристи, які реально виконують свою роботу. Тож одразу після того, як ми знімемо з розгляду цей старий законопроект, ми розпочинаємо рух щодо нового законопроекту, щоб ця корисна для українського бізнесу ініціатива мала законодавчо врегульований статус.

Нова редакція законопроекту напрацьована авторським колективом, бізнес-омбудсменами і провідними українськими бізнес-об'єднаннями і буде запропонована на обговорення народним депутатам найближчими днями. А поки ми маємо прийняти рішення про відхилення старого законопроекту чи зняття його з розгляду.

Тож, враховуючи сказане та керуючись частиною другою статті 95 Регламенту Верховної Ради України, яка передбачає, що Верховна Рада своїм рішенням може зняти законопроект з розгляду, якщо внаслідок прийняття інших

законодавчих актів чи з інших причин законопроект втратив свою актуальність, народні депутати України члени комітету ухвалили рішення рекомендувати Верховній Раді зняти з розгляду проект Закону «Про Установу бізнес-омбудсмена» (№ 0944) як такий, що втратив свою актуальність.

Дякую.

### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, комітет пропонує відхилити цей законопроект. Рішення комітету — зняти законопроект з розгляду, однак це не зовсім відповідає нормам Регламенту і його треба відхилити.

Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні, але позиція комітету – відхилити його.

**КИСИЛЕВСЬКИЙ Д.Д.** Позиція комітету — відхилити. Будемо вносити новий.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Ставлю на голосування пропозицію про прийняття в другому читанні та в цілому проекту Закону «Про Установу бізнес-омбудсмена» (№ 0944). Готові голосувати?

Прошу визначатися та голосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 23$ .

Рішення не прийнято. Закон відхилено. Дякую.

Шановні колеги, наступне питання порядку денного — законопроект № 2077.

Олександр Сергійович Корнієнко, з процедури.

**КОРНІЄНКО О.С.**, голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Є пропозиція зняти проект з розгляду, тому що в залі немає ані пана Кожем'якіна, ані його фракції, це не дуже коректно. Давайте перенесемо до кращих часів, коли вони всі одужають, вийдуть з карантину.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Я думаю, що це буде коректно стосовно наших колег. Це правильна, слушна пропозиція. На наступних засіданнях обов'язково його розглянемо. Дякую.

Шановні колеги, під час перерви в нашому пленарному засіданні було проведено засідання регламентного комітету, і напередодні до мене звернулися

представники і голови депутатських фракцій та груп щодо внесення змін до календарного плану роботи Верховної Ради України.

На ваш розгляд пропонується проект Постанови «Про внесення змін до календарного плану проведення третьої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» (№ 3511).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 291.

Рішення прийнято.

Шановні колеги,  $\epsilon$  така пропозиція. Я спочатку надам слово, якщо не буде заперечень, депутатським фракціям та групам по 2 хвилини, щоб вони виступили щодо цього проекту постанови, і після того надам слово голові комітету. Немає заперечень? Немає.

Будь ласка, запишіться, на виступи від депутатських фракцій та груп. Усі фракції та групи, запишіться, будь ласка.

Володимир Ігорович Ар'єв.

**АР'ЄВ В.І.**, член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Передайте, будь ласка, слово Геращенко Ірині.

### ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Володимирівна Геращенко.

**ГЕРАЩЕНКО І.В.** Шановні колеги, з приводу цього проекту постанови, дійсно, є консенсує керівництва депутатських фракцій та груп, тому що ми відповідально ставимося до того, що сесійний зал має повноцінно працювати. Але хочу зауважити, що це хороший шанс показати, що немає в нас узагалі такого консенсусу під час формування порядку денного наших пленарних тижнів. Уже котрий тиждень поспіль у порядку денному не стоїть жодного законопроекту опозиції, зокрема нашої політичної сили. Ми тут чуємо лише, що «ефесбешні консерви» кричать про ТСК, намагаючись таким чином підіграти недружній країні-агресору і створити ТСК, яка точно може зруйнувати двопартійну підтримку України з боку нашого стратегічного партнера Сполучених Штатів Америки, який протягом цих років насправді не лише надавав Україні технічну і фінансову допомогу, допомогу в проведенні реформ, а й нелетальну зброю.

Однак зараз усе це хочуть поховати під політичними криками на догоду іншій країні, водночає не включають до порядку денного проекти про ТСК, які вже давно пройшли комітет, зокрема про тимчасову слідчу комісію щодо справи Шеремета. Ми пам'ятаємо, що за цією справою затримано ветеранів, волонтерів і вже навіть свій на сто відсотків Генеральний прокурор Рябошапка визнає, що

для їх затримання не було жодних підстав, що це була абсолютно політично змотивована справа, яка мала політичну доцільність.

Тому, користуючись нагодою, ми ще раз звертаємося до керівництва Верховної Ради України з проханням наступного пленарного тижня обов'язково поставити до порядку денного проект про створення ТСК з питань ветеранів і волонтерів.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Шановні колеги, за всієї поваги, коли ви підходите під час перерви і починаєте розповідати про те, що треба під час виступів говорити за темою того питання, яке зараз обговорюється, то давайте спочатку ви будете самі цього дотримуватися. Тому ми зараз обговорюємо проект постанови про зміну календарного плану.

Кулініч Олег Іванович.

**КУЛІНІЧ О.І.**, член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 147, Полтавська область, самовисуванець). Депутатська група «Довіра» підтримуватиме проект постанови щодо внесення змін до календарного плану, яким пропонується робота в комітетах завтра і в п'ятницю, тому що ми відповідально ставимося до проблеми, на жаль, захворювання нашого колеги на коронавірус.

Але хотів би звернутися до вас, Дмитре Олександровичу. Будь ласка, наступного пленарного тижня, у вівторок, обов'язково треба проголосувати за проект постанови, який стосується роботи наших колег у комітетах Верховної Ради. Це потрібно обов'язково зробити, тому що це норма Регламенту. Багато наших колег з групи «Довіра» з початку каденції й досі не працюють у комітетах, а це порушення і їхніх вимог, і Регламенту Верховної Ради. Тому обов'язково давайте це зробимо.

Дякую.

### ГОЛОВУЮЧИЙ. Качура Олександр Анатолійович.

**КАЧУРА О.А.** Фракція «Слуга народу». Безумовно, наша депутатська фракція буде підтримувати цей проект постанови.

Я хотів би насамперед звернутися до попередньої виступаючої, яка дозволяє собі ображати, ставити штампи на народних депутатів, на інших людей, придумайте щось нове. Ми вже за п'ять років втомилися від ваших штампів. Треба з цим однозначно закінчувати. А той, хто є комуністом і був комуністом, хто був жовтеням і комсомольцем... Я особисто перевірю і направлю звернення народного депутата. І думаю, що серед вас, ой, як багато було комуністів і жовтенят, у вашій фракції.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соломія Анатоліївна Бобровська.

БОБРОВСЬКА С.А. Прошу передати слово Сергію Рахманіну.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Іванович Рахманін.

**РАХМАНІН С.І.**, член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Дякую. Фракція «Голос». Шановні колеги! Фракція політичної партії «Голос» буде підтримувати цей проект постанови. Така постанова має технічний характер, але, з іншого боку, вона є справді необхідною. Є потреба плідно попрацювати два дні в комітетах для того, щоб потім вийти на повноцінний режим роботи.

Сподіваюся, що обставини нам дозволять повернутися до нормального режиму, від нас цього чекають і виборці, і колеги, я думаю, скучили за повноцінною пленарною роботою.

Хотілося б нагадати, що ми узгоджували, принаймні на засіданні Погоджувальної ради, питання звіту Кабінету Міністрів України, який вніс урядову програму. І відповідно до Регламенту ми маємо розглянути це питання. На превеликий жаль, я так розумію, ми не встигнемо це зробити сьогодні. Але хотілося, щоб це питання все-таки потрапило до порядку денного сесії, і ми віддали належне цьому творчому опусу, який зробив уряд.

Сподіваємося, що пропозиції щодо порядку денного, які вносила фракція партії «Голос», будуть враховані на наступному пленарному засіданні.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Сергію Івановичу, насправді, на завтра було заплановано заслуховування Програми діяльності Кабінету Міністрів України, виступ Прем'єр-міністра України. Однак у нас трохи змінюються обставини нашої роботи. Дякую.

Лариса Миколаївна Білозір.

**БІЛОЗІР Л.М.**, голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Прошу передати слово Тарасу Івановичу Батенку.

### ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарас Іванович Батенко.

**БАТЕНКО Т.І.** Шановні колеги! Фактично ми бачимо, що країна тільки вийшла на плато, але не вийшла на пік захворюваності на коронавірус. Друзі, я думаю, що ми все-таки поспішили із початком пленарних засідань Верховної Ради України, бо ніхто не застрахований від того, що знову не появляться

уражені цією хворобою в залі Верховної Ради України. Ми правильно робимо, що не ризикуємо депутатським корпусом. Головне, щоб ми так само пам'ятали не лише про депутатський корпус, але й про медиків, про всіх інших наших громадян, які сьогодні не забезпечені необхідними засобами.

Я хочу також сказати, що ми підтримуємо ідею звіту уряду, імовірно наступного пленарного тижня: не відтягувати до п'ятниці, а розглянути його швидше, можливо, у вівторок або в середу, тому що накопичилися питання до уряду стосовно Програми діяльності Кабінету Міністрів України, яка не затверджується, не проходить обговорення у профільних і непрофільних комітетах Верховної Ради України. Вважаю, що парламент має багато запитань до уряду, на які Кабінет Міністрів сьогодні фактично не дає відповіді. І це стосується не лише питання боротьби з коронавірусом, це стосується енергетичної безпеки країни та низки інших питань.

І прохання, Дмитре Олександровичу, врахувати так само ті пропозиції, які депутатська група «За майбутнє» подавала і озвучувала з трибуни Верховної Ради України під час формування порядку денного на наступний пленарний тиждень.

Дякую.

### ГОЛОВУЮЧИЙ. Григорій Миколайович Мамка.

**МАМКА Г.М.**, заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Прошу передати слово...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич.

**МАМКА Г.М.** Прошу передати слово Папієву.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Михайло Миколайович Папієв. Шановні колеги, визначайтеся, будь ласка, між собою.

**ПАПІЄВ М.М.**, секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатьскої етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую. Шановні народні депутати України, шановні колеги! Наша фракція буде голосувати за цей проект постанови, але водночас, пане Голово... Пане Голово, Дмитре Олександровичу, відганяйте цих «рішал» від себе. Дивіться, у мене до вас пропозиція, щоб на наступний пленарний тиждень був сформований порядок денний пропорційно чисельності фракцій, як ми з вами і домовлялися.

Наша фракція вимагає, щоб до наступного порядку денного було включено законопроєкт N = 2795 — це проєкт Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів у сфері державного регулювання оплати праці в публічному секторі», щоб у нас не було заробітних плат коболєвих, а всі вони отримували так, як отримують гроші прості українці, а не мільйони гривень, і щоб ми це питання врегулювали.

Наступне. Ми вимагаємо, щоб було включено проект № 1120 — це проект Постанови «Про невідкладні заходи для припинення бойових дій та відновлення миру, імплементації Мінських угод».

I третій законопроект № 3323, який наша фракція вимагає включити до порядку денного, — це проект Закону «Про списання заборгованості населення за постачання природного газу, централізоване опалення та постачання гарячої води, постачання електричної енергії, що сформувалась станом на 1 січня 2020 року». Тобто нам сьогодні потрібно зрозуміти, що люди перебувають у дуже складних умовах, тому треба нашим же громадянам списати заборгованість, яку вони не можуть сплатити, тому що уряд не дає їм гроші. І взагалі влада працює так погано, що люди з кожним днем зубожіють.

Я прошу ці питання включити до порядку денного наступного пленарного засідання. Наша фракція становить 10 відсотків від складу Верховної Ради України, тому ми просимо, щоб кожен десятий законопроект був наш.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Михайле Миколайовичу, я думаю, що буде коректно, я так розумію, щоб ви поділилися своєю заробітною платою, бо ви трошки без маски. Це перше. Я бачу, так, але, ну, правила є правила, як домовлялися. Тому ви готові будете поділитися нею з медиками.

Друге. Це питання, стосовно якого я звертався до інших колег. Зараз ми не обговорюємо проект постанови про включення (виключення) тих чи інших питань до порядку денного сесії або пленарного засідання. Ми говоримо про внесення змін до календарного плану. Тому давайте будемо коректними і давайте говорити з того питання і тієї теми, які зараз дійсно обговорюються. Я впевнений, що так буде надалі.

Дякую.

Слово надається голові Комітету з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України Сергію Віталійовичу Кальченку.

**КАЛЬЧЕНКО** С.В., голова Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, пане Голово. Шановні народні депутати! За дорученням Голови Верховної Ради України, яке було оголошено сьогодні на пленарному засіданні, регламентний комітет розглянув питання щодо внесення змін до календарного плану проведення третьої сесії Верховної Ради України дев'ятого

скликання у зв'язку із захворюванням народного депутата та оголошенням фракцією «Батьківщина» про перебування на самоізоляції, а саме передбачити 21 і 22 травня цього року роботу народних депутатів у комітетах, комісіях, депутатських фракціях.

У підсумку депутати — члени регламентного комітету внесли на розгляд Верховної Ради України проект постанови № 3511, який ми рекомендуємо парламенту прийняти за основу та в цілому. Прошу підтримати.

Дякую.

### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ставлю на голосування... Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про внесення змін до календарного плану проведення третьої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання» (№ 3511) за основу та в цілому. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 311.

Рішення прийнято. Дякую.

Наступне питання порядку денного. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання надмірному тиску на суб'єктів господарювання заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення» (№ 0958).

Слово надається голові Комітету з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів Галині Миколаївні Третьяковій.

**ТРЕТЬЯКОВА Г.М.** Шановні народні депутати! Законопроєкт є перехідним з восьмого скликання. Його розроблено з метою зменшення фінансового навантаження на роботодавця. Нагадаю вам, що ми 12 грудня 2019 року прийняли закон (проєкт № 1233), яким встановлено певні норми, і відповідно цей перехідний законопроєкт частково втратив свою актуальність.

Крім того, під час розгляду цього законопроекту в комітеті (а до нього не надійшло жодної поправки від жодного народного депутата) була створена робоча група за участю Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини, представників Міністерства соціальної політики України, Державної регуляторної служби України, Державної служби України з питань праці, профспілок і організацій роботодавців, які наголосили, що до законопроекту потрібно внести поправки, особливо в частині понять: «перевірка», «заходи державного нагляду», «створення перешкод органам державного контролю» тощо.

Тому, враховуючи вищезазначене, а також те, що у визначений Регламентом Верховної Ради України строк народні депутати України не встигли

внести до законопроекту поправки, комітет за результатами розгляду на своєму засіданні рекомендує парламенту повернути законопроект № 0958 на повторне друге читання.

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Чи необхідне обговорення цього питання? Ні.

Ставлю на голосування пропозицію про направлення на повторне друге читання проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання надмірному тиску на суб'єктів господарювання заходів державного нагляду (контролю) за додержанням законодавства про працю та зайнятість населення» (№ 0958). Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 301.

Рішення прийнято.

Наступне питання порядку денного. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо визначення підслідності кримінальних правопорушень, досудове розслідування яких здійснюють слідчі органів Державного бюро розслідувань» (№ 2560).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

 $\langle\langle 3a\rangle\rangle - 260$ .

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається народному депутату України Сергію Костянтиновичу Іонушасу.

**ІОНУШАС С.К.**, заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні пане Голово та колеги народні депутати! Разом із колегами мною підготовлено проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо визначення підслідності кримінальних правопорушень, досудове розслідування яких здійснюють слідчі органів Державного бюро розслідувань». Розробка цього законопроекту зумовлена необхідністю чіткого визначення та правового врегулювання питання щодо підслідності кримінальних правопорушень, досудове розслідування яких здійснюють слідчі органів Державного бюро розслідувань.

Варто зазначити, що чинна підслідність кримінальних правопорушень була, вдумайтеся, визначена ще в 2015 році та досі не змінювалася. Натомість упродовж останніх п'яти років Верховною Радою України були внесені зміни до законів України, якими визначалася нова структура, повноваження, правовий статус органів державної влади, зокрема зміни були внесені до законів: «Про державну службу», «Про Національну поліцію», «Про прокуратуру» тощо, а також в Україні були створені зовсім інші, нові державні інституції.

Нашим законопроектом пропонується розширити, підкреслюю, розширити коло осіб, стосовно яких слідчі Державного бюро розслідувань будуть здійснювати розслідування злочинів. Зокрема, в Кримінальному процесуальному кодексі України до підслідності слідчих органів Державного бюро розслідувань додаються посади керівників Офісу Президента України, радників, помічників, представників та уповноважених Президента України.

Також пропонується внести зміни до статті 5 Закону України «Про Державне бюро розслідувань», де чітко визначити завдання цього органу, привівши їх у відповідність із вимогами Кримінального процесуального кодексу України.

Слід окремо підкреслити, що під час розгляду законопроекту на засіданні комітету розглядалася, і протокольно більшістю зафіксована, необхідність доопрацювання його в частині віднесення до кола осіб посад, які належать до категорії «А».

Тому, шановні колеги, я прошу вас підтримати законопроект № 2560 у першому читанні та разом плідно попрацювати над ним для підготовки до другого читання.

Дуже вам дякую за увагу. І прошу підтримати.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України СТЕФАНЧУК Р.О.

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Костянтиновичу.

Запрошую до слова голову підкомітету Комітету з питань правоохоронної діяльності народного депутата Сергія Олеговича Алєксєєва. Будь ласка, Сергію Олеговичу.

АЛЄКСЄЄВ С.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний головуючий, шановні колеги! Комітет на своєму засіданні розглянув законопроект № 2560. Суть цього законопроекту. Перше. Статтею 5 Закону України «Про Державне бюро розслідувань» визначили, що ДБР вирішує завдання із запобігання, виявлення, припинення, розкриття і досудового розслідування кримінальних правопорушень, віднесених до його підслідності, відповідно до вимог Кримінального процесуального кодексу України.

Друге, і основне. Також цим законопроектом вносяться зміни до статті 216 Кримінального процесуального кодексу України, якою передбачено розширення переліку суб'єктів, підслідних ДБР. Зокрема, цей перелік розширено за рахунок включення до нього: голів і членів Центральної виборчої комісії та Рахункової палати, депутатів Верховної Ради Автономної Республіки Крим, обласної ради, міської ради міст Києва та Севастополя, а також посадових осіб місцевого самоврядування, посади яких віднесено до першої та другої категорій посад, голів місцевих державних адміністрацій, їх перших заступників і заступників, суддів

Конституційного Суду України, присяжних (під час виконання ними обов'язків у суді).

Під час обговорення законопроекту члени комітету висловили низку пропозицій до нього. Можемо вважати, що це зауваження комітету до цього законопроекту. Насамперед проект потребує доопрацювання в частині включення до підслідності слідчих органів ДБР суспільно небезпечних протиправних діянь, учинених особою, посада якої належить до категорії «А» посад державної служби (тобто держслужбовці категорії «А»), а також узгодження з прийнятим Верховною Радою України 6 грудня 2019 року Законом «Про внесення змін до деяких законів України» (проект № 2260), у них один і той самий предмет регулювання.

Всебічно обговоривши питання, комітет рекомендує Верховній Раді України відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо визначення підслідності кримінальних правопорушень, досудове розслідування яких здійснюють слідчі органів Державного бюро розслідувань» за наслідком розгляду в першому читанні прийняти за основу.

Дякую за увагу.

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги,  $\epsilon$  необхідність обговорювати цей законопроект?  $\epsilon$ . Тоді прошу записатися: два — за, два — проти.

Запрошую до слова народного депутата України Андрія Ярославовича Лопушанського, фракція політичної партії «Європейська солідарність».

**ЛОПУШАНСЬКИЙ А.Я.**, заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 125, Львівська область, самовисуванець). Прошу передати слово Руслану Князевичу.

### ГОЛОВУЮЧИЙ. Руслан Петрович Князевич. Будь ласка.

**КНЯЗЕВИЧ Р.П.**, член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановні колеги! Руслане Олексійовичу, якщо дозволите, я все-таки хотів би звернутися до вас, оскільки ви сьогодні не на правах головуючого, а як представник Президента України, щоб ми з'ясували, де ми зараз перебуваємо.

Нагадаю історію. Отже, 6 грудня минулого року сесійна зала приймає закон (проект № 2260), яким, зокрема, виписує нову редакцію пункту 1 частини першої статті 5 Закону України «Про Державне бюро розслідувань», де якраз весь цей перелік відповідно є. Цей закон 17 грудня 2019 року направляється Головою Верховної Ради на підпис Президенту України. Минуло шість місяців — і немає жодної інформації щодо нього. Президент України його не підписує, не

повертає зі своїми пропозиціями, не накладає вето, з ним нічого не відбувається. Проходить півроку — і комітет ініціює ті самі зміни точно до тієї ж частини тієї самої статті закону.

Тепер у мене виникають запитання. Ви сьогодні щось приймаєте, завтра Президент це підписує, а через два дні підписує той закон. Для чого ви це робите? Який сенс цієї роботи? Це сізіфова праця, оце наслідки того турборежиму і до чого він призводить.

Тому просив би спочатку розібратися, зрозуміти: чи це справді грубе порушення Президентом Конституції України, чи щось відбувається, про що ми не знаємо, і тільки після того приймати такі недолугі законопроекти.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Запрошується до слова народний депутат Олександр Анатолійович Дануца, фракція політичної партії «Слуга народу».

**ДАНУЦА О.А.**, голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 99, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Владлену Неклюдову.

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Владлене Неклюдов.

НЕКЛЮДОВ В.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дуже дякую. Шановні колеги, дорогі українці! Чим кращий суддя Конституційного Суду України чи Вищої ради правосуддя від судді загальної юрисдикції чи судді апеляційної інстанції, Верховного Суду? Чим кращі вищі посадові особи органів місцевого самоврядування від вищих посадових осіб держави? Чи мають вони бути об'єктами розслідування в разі вчинення ними кримінальних правопорушень? Чи мають відповідати за скоєні злочини особи рядового чи начальницького складу правоохоронних органів? Прості запитання, на які наразі немає чіткої відповіді. Я вважаю, що всі мають бути рівні перед законом, тому і виникла потреба в підготовці та розробці цього законопроєкту № 2560, з метою привести кримінальні правовідносини до ладу. Тобто ті, хто скоїв злочини, повинні нести відповідальність, і ми маємо усунути всі бар'єри на шляху до законності та правопорядку в суспільстві і в державі.

Тому давайте, колеги, проголосуємо за законопроект № 2560 та внесемо зміни до статті 216 Кримінального процесуального кодексу України, щоб вже завтра всі можновладці, хто скоїв злочини, були покарані та притягнуті до відповідальності.

Дуже дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України РАЗУМКОВ Д.О.

### ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрій Петрович Осадчук.

**ОСАДЧУК А.П.** Шановні колеги, сьогодні хтось із промовців із монобільшості в переліку заслуг сказав, що ми провели реформу Державного бюро розслідувань. Я просто вранці сказав і зараз ще раз повторюю: ми провели таку реформу, що де-факто в нас немає повністю легітимного керівництва цього фундаментального правоохоронного органу. Це має цікавити всіх, бо саме слідчі ДБР будуть ганятися за депутатами, якщо вони раптом десь нашкодять. Тому якість цієї роботи для нас є надзвичайно важливою.

Розумієте, ми не обрали диригента, а тепер вирішуємо, що йому грати. Ми не можемо зараз перетасовувати повноваження ДБР, враховуючи те, про що сказав Князевич і виходячи з фактичних обставин відсутності керівництва. Тому я закликаю зосередитися на формуванні легітимного керівництва ДБР, а вже потім вирішувати питання підсудності тих чи інших справ.

Ми будемо голосувати проти цього законопроекту. Дякую.

### ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталія Ігорівна Приходько.

**ПРИХОДЬКО Н.І.**, голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа— За життя»). Передайте, будь ласка, слово Григорію Миколайовичу Мамці.

## ГОЛОВУЮЧИЙ. Григорій Миколайович Мамка.

**МАМКА Г.М.** Шановні народні депутати! У залі точаться розмови про підслідність, про те, що в Державному бюро розслідувань немає керівництва. Давайте все-таки будемо займатися інституціями. Якщо говорити про Державне бюро розслідувань, то тут, у залі, всі дружно проголосували, зняли законом керівників і надали розширені повноваження.

Питання щодо статті 216 і щодо розгляду цього законопроекту стосується лише того, що необхідно визначити і розбити максимальну підслідність, наділивши правоохоронні органи повноваженнями: хто і чим повинен займатися.

Щодо інших законів, які Президент не підписав, стосовно чого висловлювали свої думки народні депутати. Я хочу сказати, що питання стоїть тільки відносно завдань правоохоронного органу, але не більше. Стаття 216 цим законопроектом виписана: надано конкретні повноваження, визначені ті особи, які підслідні Державному бюро розслідувань, слідчі наділені повноваженнями щодо розслідування кримінальних проваджень.

Фракція «Опозиційна платформа — За життя» буде підтримувати цей законопроект і голосувати «за». Вважаю це першим кроком для того, щоб всетаки розділити повноваження між усіма правоохоронними органами, щоб всі розуміли, хто і чим повинен займатися.

Дякую.

### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Усі бажаючі виступили? Володимир Юрійович Арешонков. Після цього переходимо... Арешонков, Батенко, і після цього відбудеться голосування.

Арешонков. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

**АРЕШОНКОВ В.Ю.** Депутатська група «Довіра». Шановні колеги! Дійсно, ведуться серйозні дискусії стосовно Державного бюро розслідувань, починаючи від формування керівництва, створення умов для роботи бюро і таке інше. Я погоджуюся з колегами, що бажано вирішувати питання фундаментально. І, дійсно, якщо приймаємо законопроект, у ньому повинно комплексно враховуватися всебічно все. Але ми переконалися, що на етапі організації діяльності нових правоохоронних органів, справді, виникають питання, які потрібно врегульовувати, зокрема, це стосується статті 216.

Щодо підслідності. Скажіть мені, такі посадові особи, як голова Центральної виборчої комісії, уповноважені Президента України, голови адміністрацій і таке інше — це посадові особи, які приймають надзвичайно відповідальні рішення, і відповідно можуть бути певні негативні наслідки, якщо це помилки. Тому має бути підслідність ДБР.

# ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарас Іванович Батенко.

**БАТЕНКО Т.І.** Шановні колеги, ми вважаємо, що все повинно мати свою послідовність. Спершу нехай парламент делегує своїх представників до комісії з проведення незалежного конкурсу на зайняття посади Директора Державного бюро розслідувань. Ми бачили, як успішно провалили таких представників Верховної Ради України, всю комісію. Чому провалили? Тому що ми бачимо зловживання тих, які представляють тільки одну політичну силу. Якщо вже зараз є зловживання щодо виборів Директора Державного бюро розслідувань, то як саме ДБР буде впливати на інституції, які ми вважаємо незалежними, зокрема на Рахункову палату і особливо на таку незалежну інституцію, як Конституційний Суд України. Сьогодні скеровуючи подання до Конституційного Суду України, ми хочемо бачити цю інституцію незалежною, а не такою, яка буде вразлива через свою роботу з боку Державного бюро розслідувань.

Я вважаю, що цей законопроект потребує доопрацювання. Дякую.

### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу і підготуйтеся до голосування. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо визначення підслідності кримінальних правопорушень, досудове розслідування яких здійснюють слідчі органів Державного бюро розслідувань» (№ 2560) за основу. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 260.

Рішення прийнято. Дякую.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

Шановні колеги, наступне питання порядку денного. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань у сфері надання житлово-комунальних послуг» (№ 2458).

Пропонується розглянути законопроект за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 251.

Рішення прийнято.

Слово для доповіді надається голові Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг Андрію Михайловичу Герусу.

**ГЕРУС А.М.**, голова Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуючий, шановні народні депутати! Розроблення проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо впорядкування надання житлово-комунальних послуг» обумовлено необхідністю удосконалення норм і положень чинного законодавства, що регулює процес надання та споживання житлово-комунальних послуг, їх оплати, формування та встановлення цін/тарифів на комунальні послуги, а також врегулювання питання перехідного періоду після введення в дію з 1 травня минулого року Закону України «Про житлово-комунальні послуги».

Законопроектом передбачено запровадження публічних договорів про надання житлово-комунальних послуг, що значно спрощує процедуру укладення таких договорів як для виконавців комунальних послуг, так і для споживачів послуг, що дозволяє уникнути додаткових фінансових витрат, пов'язаних з укладенням договорів у письмовій формі. Проте за бажанням споживача договір може бути укладений і за звичайною процедурою в письмовій формі.

Законопроект є соціально значущим, оскільки стосується кожного споживача в країні і спрямований на захист прав споживачів. Ним упорядковується діяльність виконавців комунальних послуг, управителів багатоквартирних будинків. Він є конче необхідним та довгоочікуваним.

Комітет з питань енергетики та житлово-комунальних послуг на засіданнях 29 листопада і 13 грудня 2019 року розглянув законопроект № 2458 та підтримав його прийняття за основу з урахуванням пропозицій Міністерства розвитку громад та територій України і Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України. Зокрема, пропонується вилучити з тексту положення щодо можливого несанкціонованого доступу до житла чи іншого об'єкта нерухомого майна — це пункт 15 частини третьої розділу І. Також комітет пропонує перенести з «Прикінцевих та перехідних положень» до тіла закону як постійну діючу норму положення щодо забезпечення технічного обслуговування внутрішньобудинкових систем газопостачання, а саме до пункту 10 розділу І. Зазначені пропозиції викладено в проекті постанови Верховної Ради України, що запропонована комітетом.

Прошу підтримати рішення комітету і прийняти...

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Додайте ще 2 хвилини від комітету.

**ГЕРУС А.М.** Хочу ще раз наголосити. Я знаю, що були дискусії, побоювання серед народних депутатів стосовно можливості несанкціонованого проникнення до житла. Тому наголошую, що в комітеті ми законопроект доопрацювали і цю спірну норму виключили. На сьогодні цим законопроектом не передбачено ніякого несанкціонованого доступу до житла. У версії комітету ця норма виключена.

Тому прошу підтримати рішення комітету і прийняти законопроект за основу в редакції, запропонованій комітетом.

Спасибі.

## ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Необхідне обговорення? Можемо голосувати? (*Шум у залі*). Ви наполягаєте, Несторе Івановичу? Два – за, два – проти?

Будь ласка, запишіться на виступи від фракцій та груп: два - за, два - проти.

Дмитро Валерійович Любота.

**ЛЮБОТА** Д.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (одномандатний виборчий округ № 177, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Виборчий округ № 177, Харківщина, фракція «Слуга народу». Шановні громадяни України! Шановні народні депутати! Мабуть, питання житлово-комунальних тарифів є одним із найболючіших в Україні, воно не вирішувалося належним чином впродовж багатьох років. У мене на цю тему вже назбиралися десятки звернень від мешканців багатоповерхівок та від їх об'єднань. Чого ж хочуть люди? Справедливості та прозорості у встановленні тарифів і їх адміністрування. Саме тому нам важливо підтримати цей законопроект, яким, зокрема,

впорядковуються процес укладення договорів про надання комунальних послуг та процес переходу на нові відносини у цій сфері.

Проект закону за предметом правового регулювання належить до сфери енергетики і не суперечить праву Європейського Союзу. Однак відповідно до міжнародних зобов'язань України необхідне проведення урядом України консультацій з Європейською Комісію щодо законопроекту, які можуть відбутися між першим і другим читаннями.

Я  $\epsilon$  співавтором цього законопроєкту. Прошу його підтримати. Дякую за увагу.

#### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Володимир Ігорович Ар'єв.

**АР'ЄВ В.І.** Прошу передати слово Михайлу Бондарю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще раз, кому?

**АР'ЄВ В.І.** Михайлу Бондарю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Леонтійович Бондар.

**БОНДАР М.Л.** Дякую. Фракція «Європейська солідарність». Шановні колеги, крім того, що, як говорили колеги, це упорядковує складення договорів людям, які отримують житлово-комунальні послуги, найголовніше, скільки вони за все це будуть платити. Тому «Європейська солідарність», не розуміючи, як будуть змінюватися тарифи: чи будуть вони підвищуватися і на скільки. Ми між першим і другим читаннями утримаємося від голосування. Побачимо, який законопроект вже буде внесено загалом до другого читання, і тоді приймемо рішення.

Дякую.

# ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Нестор Іванович Шуфрич. Але по суті питання, якщо можна.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Прошу передати слово Колтуновичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Колтунович.

**КОЛТУНОВИЧ О.С.**, голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую, шановний Несторе Івановичу. Шановний Дмитре Олександровичу, шановні народні депутати! По суті питання, якраз щодо врегулювання проблем у сфері житлово-комунального господарства. Як вам відомо, у 2014-2019 роках

у нас суттєво зросли тарифи на житлово-комунальні послуги. Коли ми ставимо питання щодо врегулювання цієї проблеми, нас насамперед цікавить таке: середня митна вартість імпортного газу скорочується у 2,8 разу, з 339 доларів до 122. Чому населенню зменшують вартість газу лише у 2,1 разу? Навіть немає паритету. Це питання номер один.

Друге, ще більш болюче питання щодо тарифів на опалення і гарячу воду. Тариф на опалення залишився на рівні 38,55 гривень за квадратний метр. Наша фракція наполягає, якщо газова складова така важлива стосовно тарифів, повернути це питання в економічну площину — і знизити мінімум у два рази тариф на опалення для населення.

Ще одне питання — це гаряче водопостачання, де теж газова складова  $\epsilon$  надзвичайно важливою. Також на сьогодні без змін (98 гривень за кубічний метр гарячої води) залишається тариф на гаряче водопостачання. То що ми тоді врегульовуємо? Добре, голова комітету сказав, що виключать норму щодо проникнення до житла. Але на сьогодні залишається невирішеним питання непропорційного підвищення тарифів. Як наслідок, у нас зростає заборгованість за житлово-комунальні послуги.

Пропонуємо після першого читання доопрацювати цей проект закону, щоб все-таки переглянути тарифи на житлово-комунальні послуги, зокрема тарифи на опалення і гаряче водопостачання для населення.

Дякую за увагу.

### ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійович Сухов.

**СУХОВ О.С.**, член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 107, Луганська область, самовисуванець). Прошу передати слово Сергію Вельможному.

### ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Анатолійович Вельможний.

**ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А.** Шановні колеги! До виступу голови комітету щодо цього законопроєкту позиція групи «Довіра» була не підтримувати його. Але ми почули, що із проєкту закону виключили норму, якою комунальникам дозволяли потрапляти до житла без згоди мешканців або власників для відключення води, електроенергії чи газу. Це було недопустимо. Тепер законопроєкт містить низку інших положень, які треба розглянути.

Позиція групи «Довіра» — у першому читанні підтримаємо законопроект. Потрібно його доопрацювати і вирішити питання вже під час голосування в другому читанні.

Дякую за увагу. Сергій Вельможний, Луганщина, група «Довіра» .

## ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Дмитро Валерійович Лубінець.

**ЛУБІНЕЦЬ Д.В.** Шановні колеги, хочу, щоб ви розуміли, за що ви зараз будете голосувати. Нагадаю вам відеоролик, який набрав мільйони переглядів, коли людина не користувалася газом, а їй нарахували сплатити тисячі гривень. Те саме ми пропонуємо зробити в цьому законопроекті: ми розділяємо поняття «сплата теплової енергії» і «сплата транспортування теплової енергії». І цілком можливо, що після цього люди, які відключилися від централізованого опалення, будуть отримувати платіжки і їм нараховуватимуть суми за транспортування неіснуючої теплової енергії. Це перше.

Друге. Ви всі повинні розуміти, що після прийняття цього законопроекту компанії, які надають послуги, отримають право безперешкодно заходити до приміщень, а це прямо суперечить Конституції України. Якщо ви готові за це голосувати, то депутатська група «За майбутнє» виступає категорично проти.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо врегулювання окремих питань у сфері надання житлово-комунальних послуг» (№ 2458) за основу з урахуванням пропозицій комітету. Готові голосувати? Це законопроект № 2458. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 239.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Наступне питання порядку денного. Це проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства щодо заходів, спрямованих на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії» (№ 2390).

Пропонується розглянути це питання за скороченою процедурою. Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 256.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, я продовжую засідання на 15 хвилин, до завершення розгляду цього питання.

Слово для доповіді надається народному депутату України Юрію Олександровичу Камельчуку.

**КАМЕЛЬЧУК Ю.О.**, член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 124, Львівська область, політична партія «Слуга народу»). Виборчий округ № 124, Львівщина, Червоноград. Шановні українці, шановний Дмитре Олександровичу, шановні колеги! На ваш розгляд запропоновано проект Закону «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства щодо заходів,

спрямованих на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії».

Отже, 21 жовтня 2019 року набув чинності Кодекс України з процедур банкрутства. Раніше, протягом травня-червня 2019 року, на адресу ДП «Енергоринок» від виробників електричної енергії надійшло 156 претензій-вимог про термінову сплату заборгованості за придбану електричну енергію на суму понад 15 мільярдів гривень, а також позовні заяви на суму, яка перевищує 23 мільярди гривень.

Таким чином, у ДП «Енергоринок» існують ознаки неплатоспроможності, що відповідно до умов кодексу є підставою для відкриття провадження у справі про банкрутство підприємства. Водночас із порушенням провадження у справі про банкрутство суд вводить мораторій на задоволення вимог кредиторів, який фактично блокує механізми розрахунків. Неможливість проведення розрахунків та особливості проведення процедури банкрутства можуть призвести до відсторонення керівництва підприємства, в результаті держава може втратити контроль і по факту майно на суму 30 мільярдів гривень. Внаслідок банкрутства ДП «Енергоринок» генеруючі компанії повинні будуть сплатити дебіторську заборгованість на суму понад 28 мільярдів гривень, а це відповідно негативно вплине на вартість їхніх акцій та на інвестиційну привабливість України загалом. Зрештою це може призвести до неможливості розподілу електричної енергії і по факту знеструмлення споживачів.

Прошу вас підтримати законопроект № 2390 і прийняти його за основу та в цілому.

### ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається голові Комітету з питань економічного розвитку Дмитру Андрійовичу Наталусі.

**НАТАЛУХА Д.А.**, голова Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, мої вітання! Шановна президіє, шановні колеги! Справді, цей законопроект був розглянутий в комітеті, попередньо ним схвалений і рекомендований до розгляду та прийняття в першому читанні за основу.

У чому полягає серйозна загроза. Загроза енергетичній безпеці, яка разом з енергетичною кризою і так на сьогодні спровокувала шалене зростання ціни для споживачів, для виробників і для промисловості. Загроза врешті-решт економічному та енергетичному суверенітету України. Тому запропонований законопроект  $\epsilon$  одним із шляхів недопущення погіршення ситуації на енергетичному ринку.

Отже, комітет, розглянувши законопроект на своєму засіданні, рекомендував прийняти його в першому читанні за основу. Прошу підтримати.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Запишіться, будь ласка, на виступи від фракцій та груп: два — за, два — проти.

Юрій Олександрович Камельчук.

**КАМЕЛЬЧУК Ю.О.** Дякую ще раз за надане слово. Я спробую скористатися моментом, щоб усім нагадати, що йдеться про 30 мільярдів гривень. Мова йде про ринок електричної енергії та державне підприємство, яке, якщо збанкрутує, то по факту ми будемо мати проблему з розподілом електричної енергії і постачанням електроенергії для населення. Таким чином, комплекс законопроектів, від № 2386 до № 2390, вирішує це питання і залишає державне підприємство під державним контролем.

Крім всього того, за допомогою цих законопроектів ми вирішуємо питання розрахунків між державними підприємствами, а також НЕК «Укренерго», яка матиме можливість продовжувати розподіляти електричну енергію. І в нас у кожній домівці буде світло.

Прошу підтримати цей законопроект за основу та в цілому. Дякую.

### ГОЛОВУЮЧИЙ. Степан Іванович Кубів.

**КУБІВ С.І.**, член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово, шановні колеги! Хочу сказати, що цей законопроект ми, дійсно, обговорювали на засіданні комітету. Але зауважу, що він є похідним від законопроекту № 2386. Про що йдеться? Цим проектом закону має бути забезпечена можливість своєчасної реалізації всіх механізмів погашення заборгованості на оптовому ринку, але він є лише допоміжним, тому що не розв'язує глобальної проблеми і не виконує тієї функції, яка була закладена в законопроекті № 2386.

У пояснювальній записці чітко сказано, і це логічно, що допоміжний законопроект схвалюється тоді, коли  $\epsilon$  чітке розуміння системи організації процесу зняття цієї проблематики, про яку ми сьогодні говоримо.

Тому не можна підтримувати в цілому законопроект № 2390, коли не прийнято фундаментального законопроекту № 2386, який лише розглянуто в першому читанні. Це щодо форми.

А тепер стосовно змісту. По суті маємо запровадження ще одного винятку з правил щодо мораторію на банкрутство. Вважаю, що будь-які винятки з правил дискредитують самі правила, дискредитують цінність закону, і саме про це сказано у висновку комітету з питань антикорупційної політики. Законопроект не відповідає вимогам антикорупційного законодавства.

Політична партія «Європейська солідарність» не буде підтримувати цей законопроект.

## ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Анатолійович Вельможний.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А. Луганщина. Передаю слово Борису Приходьку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Борис Вікторович Приходько.

ПРИХОДЬКО Б.В. Депутатська група «Довіра». Шановний пане головуючий, шановні колеги! Цей законопроект спрямований на імплементацію актів законодавства Енергетичного Співтовариства у сфері енергетики, зокрема спеціалізованих директив і регламентів Європейського Союзу щодо функціонування ринку електричної енергії. Ним запроваджується перехід до нової конкурентної моделі ринку електричної енергії в Україні. Водночає такий перехід повинен супроводжуватися низкою обов'язкових заходів, які необхідно здійснити на державному рівні для забезпечення впровадження нового ринку електричної енергії. Насамперед це стосується проекту Закону «Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії» (№ 2386), який Верховна Рада України прийняла за основу 30 квітня поточного року. Похідним він нього є законопроект, який ми розглядаємо.

Положенням законопроекту пропонується встановити мораторій на порушення справи про банкрутство оптового постачальника електричної енергії ДП «Енергоринок» шляхом надання права господарському суду відмовити у відкритті кримінальних проваджень, адміністративних справ.

Зрозуміло, що ключовим є законопроект № 2386 і, можливо, варто було б дочекатися його остаточного прийняття Верховною Радою України, проте, на нашу думку, може бути й паралельний процес.

Група «Довіра» буде підтримувати цей законопроект у першому читанні. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Григорій Миколайович Мамка.

МАМКА Г.М. Прошу передати слово Волошину.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Олег Анатолійович Волошин. Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ВОЛОШИН О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України з Європейським Союзом (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа — За життя»). Дякую. Шановні колеги! Перше. Це вже прозвучало, і наша фракція також на цьому наполягає, щоб з основного законопроекту № 2386 були виключені лобістські норми про списання заборгованості компанії ДТЕК, яка належить відомому олігарху. Досить лобіювати інтереси однієї конкретної людини, яка сьогодні небезпідставно вважається, на жаль, фактично господарем чинного уряду.

А тепер друге. Шановний пан Дмитро Олександрович просив виступати, попри досить великий резонанс відомої історії, виключно з теми. Так ось, з теми. Звідки взялася вся ця заборгованість? А ми знаємо з плівок, що попередній Президент України доповідав віце-президенту США про те, що на вимогу МВФ потрібно було підвищити тарифи на 75 відсотків, а він підвищив – на 100 відсотків. І це називається словом «реформи». От саме так і дискредитувалися реформи в очах мільйонів громадян. Крім того, тепер завдяки цим плівкам ми знаємо скільки коштує суверенітет України: він коштує лише 1 мільярд доларів, на жаль. До того ж ті, хто зараз кричить про якісь російські провокації, нехай покажуть мені у цих плівках хоча б згадку слова «Росія», хоча б згадку слова «Донбас», хоча б згадку про «джавеліни» – ні. Ця риторика нашою попередньою владою та її поплічниками зараз у Верховній Раді України була прибережена виключно для виборців. Натомість колишній Президент України Петро Олексійович вирішував особисті, виключно особисті політичні питання зі стратегічним партнером в Америці. Дуже прикро, що в нас слово «патріотизм» стало дискредитованим саме тому, що ми тепер знаємо вартість цього патріотизму.

Дякую.

**ГОЛОВУЮЧИЙ.** Усі бажаючі виступили? Переходимо до голосування. Будь ласка, запросіть народних депутатів до залу. Підготуйтеся, будь ласка, до голосування. Готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства щодо заходів, спрямованих на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії» (№ 2390) за основу. Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

(3a) - 257.

Рішення прийнято. Дякую.

Покажіть по фракціях і групах.

Шановні колеги, ранкове засідання Верховної Ради України оголошується закритим.

Усім дякую.